

Ustanovitelj: občinske konference
SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Reševalci bodo nadaljevali z iskanjem

Za zakoncema Stix ni sledu

V soboto in nedeljo je preiskovalo po stezah triglavskega pogorja 75 naših in avstrijskih reševalcev z desetimi lavinskimi psi. Našli niso niti najmanjše sledi. V soboto so preiskovali Tominškovo pot ter pot do Kredarice. Iskanje je bilo težavno, saj je na višini 1700 metrov že okoli 40 centimetrov novozapadlega snega. Reševalci so iskali v skupinah po trije ali štirje in to tako, da je bila skupina sestavljena iz naših in avstrijskih reševalcev.

osemnajstih reševalcev s tremi lavinskimi psi do Staniceve kočice in do Lednika in Kredarice. Na vseh sumljivih mestih, kjer je kazalo, da bi kaj ulegnilo biti pod kamenjem, pod lavino ali snegom, so iskali tudi psi. Druga skupina, v njej je bilo tudi trinajst reševalcev, je šla z dvema lavinskima psoma jugozahodno od Aljaževega doma do severne triglavske stene in po obeh dolinah reke Bistrice. Dvanajst reševalcev s petimi lavinskimi psi pa je iskalo severovzhodno od Aljaževega doma

do Turkove planine in po obeh straneh Bistrice. Drugi reševalci so bili porazdeljeni še v dve skupini. Ena je šla po Tominškovi poti čez Prag do studenca, kjer se je sešla z drugo skupino. Pet reševalcev pa je ostalo v dolini za zvezo z reševalci v gorah.

Komur je znana razsežnost triglavskega pogorja, bo vedel, kakšne površine so preiskali naši in avstrijski reševalci v akcijah 1., 2. in 3. novembra ter zadnjo soboto in nedeljo. Vse brez uspeha. Kot da bi moža in ženo požrla zemlja. Možno je, da sta padla v kako razpoko, ki jo je že pokrili sneg. Poleti bi bilo iskanje nedvomno lažje.

Neuspeh vseh teh akcij pa — kot kaže — reševalcev še ne bo odvrnil od iskanja. Za nadaljnje iskanje so tudi avstrijski reševalci. Po mnenju reševalcev bi bilo dobro pregledati še levo in desno stran Bistrice od slapa Peričnika do Aljaževega doma in sicer do roba gozdne meje v višini 1200 do 1400 metrov. Za to akcijo bi morda naprosili za sodelovanje še vojsko. Vojake bi seveda vodili člani gorske reševalne službe.

Zakonski par Stix pogrešajo od 20. oktobra letos. Pri Aljaževem domu v vratih sta pustila zaklenjeni avtomobil z osebnimi predmeti in dokumenti. Od takrat ju ni nihče več videl. Izginila sta v triglavskem pogorju.

L. M.

Škofja Loka

Domicil koroškim partizanom

Svečanost na loškem gradu — Galerija muzeja je bila skoraj pretesna

Minulo nedeljo je škofjeloška občina podelila domicil koroškim partizanskim enotam. Slovesnosti v galeriji Loškega muzeja so se poleg množice ljudi od vsepovsod udeležili tudi nekateri visoki gostje, med njimi predsednik ZVB Slovenije France Leskošek — Luka, predsednik osrednjega odbora koroških partizanskih enot v Ljubljani ing. Pavle Zavcar, predsednik koroških partizanov Karel Prušnik, župan občine Selo Herman Veliki in drugi.

Pogled na pisano množico obiskovalcev, ki se je že dolgo pred slovesnostjo zgrnila na prostorno grajsko dvorišče, je bil čudovit. Gostje s Koroške, nekdanji borci in terenci v značilnih zelenih oblačilih, so se pomešali med prazne oblečene domačine, se pozdravljali, rokovali in obujali spomine. Partizanske koračnice, ki jih je igrala škofjeloška pihalna godba, so pomagali ustvarjati slavnostno vzdušje.

Osrednja slovesnost pa je bila v prostorni galeriji Loškega muzeja, med zidovi, na katerih visijo umetniške slike. Obiskovalci so napolnili prostor do zadnjega kotička. Proslavo je odprl predsednik skupščine občine Škofja Loka Karel Zdravko Krvina. V svojem govoru je omenil, da podelitev domicila koroškim partizanom ni važna le zaradi ohranjanja spominov na herojske dni naše zgodovine, ampak tudi zaradi navezova-

nja tesnejših stikov z rojaki onstran meja. S tem se je Škofja Loka pridružila devetim drugim slovenskim občinam, ki so v preteklosti koroškim borcem že podelile ta visoka priznanja.

Potem, ko je bila listina že v rokah »Korošcev«, ko so domicilni trakovi že viseli na bojnih zastavah štirih partizanskih bataljonov, sta spregovorila še predsednika osrednjega odbora koroških partizanskih enot v Ljubljani in Celovcu, ing. Pavle Zavcar ter Karel Prušnik-Gasper. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali Fantje s Praprotna, pevski zbor gimnazije Škofja Loka, recitator Jože Logar in drugi.

Popoldan je slavljence obiskal tudi Stane Kavčič, predsednik IS SRS.

-ig

Gorenjski kandidati za organe ZKS

V ponedeljek (4. novembra) je bila v Ljubljani XIV. seja centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, na kateri so razpravljali o delu centralnega komiteja ZKS med V. in VI. kongresom, o predlogu statuta ZKS, predlogu za vodilne organe ZKS in za člane predsedstva in konference ZKJ ter o delu izvršnega komiteja CK ZKS med X. in XIV. sejo CK ZKS.

Po razpravi o kadrovskih pripravah za vodilne organe zveze komunistov je plenum sprejel naslednje sklepe:

- da CK ZKS Slovenije predlaga, naj bo tovariš Tito spet predsednik zveze komunistov Jugoslavije;
- da CK ZKS sprejema predlog kandidatne liste za vodilne organe ZKS in ZKJ;
- da je sprejel predlog kandidatne liste za razpravo v članstvu ZKS in za delegate VI. kongresa zveze komunistov Slovenije in
- da CK ZKS pooblašča izvršni komitej, naj zbere priporočila in spreminjavalne predloge, do katerih bo prišlo v javni razpravi in jih posreduje kandidacijski komisiji VI. kongresa ZKS.

Za člane predsedstva ZKJ je plenum predlagal 9 kandidatov, na VI. kongresu ZKS pa jih bodo izvolili pet. Za člane stalnega dela konference ZKJ pa je predlaganih 12 kandidatov, medtem ko jih bo kongres izvolil 10. Z Gorenjske je za ta organ predlagana inž. Marija Vičar — Zupančič, direktorica stanovanjskega podjetja Jesenice.

Za člane centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije so z Gorenjske predlagani naslednji kandidati: **Janez Bedina** — vodja nabavnega sektorja Peko Tržič, **Tomaž Ertl** — asistent v biroju za organizacijo dela Zelezarne Jesenice, **Vinko Hafner** — podpredsednik izvršnega sveta republiške skupščine, **Martin Košir** — sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj in sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Za CK ZKS je predlaganih 59 kandidatov, izvoljenih na kongresu pa bo predvidoma 41.

Za stalni del konference ZKS so z Gorenjske predlagani sledeči kandidati: **Tone Bajuk** — kvalificirani gumar v tovarni Sava Kranj, **Jože Gorjan** — kvalificirani delavec — tehnični risar v podjetju »Kamnik«, **Rudolf Hribernik** — republiški sekretar za narodno obrambo (delegat za VI. kongres, predlagan v Kranju), **Zdravko Krvina** — predsednik skupščine občine Škofja Loka, inž. **Filip Majcen** — kemijski tehnolog v tovarni Sava Kranj, **Matija Markelj** — sekretar podjetja Sukno Zapuže in **Ivanka Sulgaj** — vodja kadrovskega oddelka v Predilnici in bombažni tkalnici Tržič. Vseh predlaganih je 76, izvoljenih pa bo predvidoma 60 članov.

Za člane častnega razsodišča ZKS pa so bili na plenumu predlagani z Gorenjske trije kandidati: **Darinka Fajdiga** — kontrolor gotovega blaga v Tekstilindusu Kranj, **Ivan Justinek** — direktor osnovne šole Toma Brejca v Kamniku in **Tone Polajnar** — sekretar komiteja občinske konference ZK Škofja Loka. Od predlaganih 27 kandidatov bo izvoljenih predvidoma 25.

Zanimiv pa je tudi sestav predlaganih kandidatov za vodstvene organe ZKS. Med 155 predlaganimi kandidati je kar 127 novih predlogov in 28 takšnih, ki so do sedaj že bili člani teh organov. (Žensk je 27, delavcev pa 17). Glede na zaposlitev pa je med predlaganimi 64 kandidatov iz gospodarskih organizacij, 24 iz organov zveze komunistov, 19 iz kulture, prosvete in znanosti, 12 iz skupščine itd.

A. Z.

Nevarnost slinavke v Škofji Loki

Živinorejci pozor! Vsak pojav morebitne bolezni je treba takoj prijaviti

Epidemija slinavke, ki je oktobra letos izbruhnila v Vojvodini in ki se je konec minulega meseca z nakupom okuženih prašičev razširila na Jesenice, neposredno ogroža tudi teritorij občine Škofja Loka. Občinski štab za zaščito pred elementarnimi nevarnostmi je že ukrenil vse potrebno, da bi odstranil nevarnost. S tem v zvezi veterinarji opozarjajo, da mora vsakdo, ki bi na živini opazil znake bolezni, o tem nemudoma obvestiti občinsko dežurno službo (telefon 85-287).

Znaki okužbe so zelo značilni. Svinje cvilijo, sedijo po pasje, v gobcih in na rilcu pa se jim naredijo mehurjasti izpuščaji. Pri govedu spoznamo bolezen po slini, ki mu sili iz gobca in se v tankih pramenih vije vse do tal. Razen že omenjenih ukrepov kmetovalec, ki sumi, da je njegova živina ogrožena, ne sme več prodajati mleka, mesa ali česarkoli drugega. Bolne živali bodo posebne ekipe uničile, hleve, dvorišča in poti v okolici pa temeljito razkužile. Nastala škoda bo prizadetim živinorejcem povrnjena iz sredstev sklada za kužne bolezni. Opozarjamo, da bodo morebitni kršilci teh določil strogo kaznovani.

Občinski štab namerava spriče grozeče nevarnosti v prihodnjih dneh izvesti široko akcijo cepljenja živine na svojem območju. Hkrati naproša vse kmetovalce, pa tudi ostale občane, da disciplinirano upoštevajo ukrepe štaba, kajti le tako bo moč preprečiti ogromno gospodarsko škodo.

-ig

V današnji številki:

5. stran:

Človek po ameriškem okusu

16. stran:

Preddvor: majhen, toda lep turistično rekreacijski center

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

Žvita
Kranj

Kranjski akcijski program

Pred nami je skupni akcijski program družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine pri razvijanju sistema družbenoekonomskih in političnih odnosov v kranjski občini. Objavljen je bil v sobotni številki našega časnika.

Ze iz uvoda in izhodišč tega programa je razvidno, da ne gre za ozko in kratkoročno problematiko gospodarskega, družbenega in političnega življenja v kranjski občini. Priznati je treba, da je program širok, da zadeva različna vprašanja in da je plod skupnega večmesečnega dela.

Program je torej pred nami in čaka na uresničitev. Zato si skušajmo odgovoriti na vprašanje, kdo je odgovoren zanj. Za rešitev posameznih problemov in nalog so sicer navedeni nosilci, vendar menimo, da ne gre le za te. Konec koncev to ni le program vodstev družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, marveč bi k njegovi uresnitvi morali prispevati vsi samoupravni in politični organi delovnih organizacij in krajevnih skupnosti oziroma vsi občani. S tem sicer nečemo reči, da je v programu predvidena le kolektivna odgovornost, ampak opozoriti na tisto točko v izhodiščih skupnega programa, ki pravi, da morajo na osnovi tega programa sprejeti akcijske programe vse družbenopolitične organizacije in samoupravne skupnosti v občini ter družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Z drugimi besedami to pomeni, da so pred nami široke akcije, ki zadevajo slehernega upravljalca oziroma občana.

Izhajajoč iz te ugotovitve in iz tistega dela izhodišč, kjer je zapisano, da morajo vodstveni delavci zagotoviti, da bodo občani in članstvo posameznih družbenopolitičnih organizacij tekoče seznanjeni z izpolnjevanjem sprejetih nalog in obveznosti, bomo v prihodnje tudi v našem časniku sledili vsem dogajanjem na tem področju. Tako bomo za začetek v prihodnjih številkah pogledali, kako poteka izvajanje tistega dela izhodišč, kjer je rečeno, da naj akcijske programe sprejmejo tudi samoupravni organi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. — A. Zalar

Tržiški mladinci o referendumu

O pripravah na bližnji referendum o krajevnem samoprispevku za gradnjo novih šol v tržiški občini smo v našem listu že precej pisali. Kako se tržiški mladinci pripravljajo na to pomembno akcijo, smo pred dnevi vprašali predsednika tržiškega občinskega komiteja ZMS Silva Plajbesa.

»Naš komite je imel pred kratkim razširjeno sejo predsedstva, na kateri so sodelovali tudi vsi predsedniki mladinskih aktivov. Glavni poudarek vse naše dosedanje aktivnosti je usmerjen v ugotovitev, da mora biti tržiška mladina tista, ki bo izglasovala referendum. Vsi se namreč zavedamo, da je referendum za uvedbo samoprispevka za nove šole potreben in zato se mladina čuti odgovorno, ali bo referendum uspel ali ne. To še toliko bolj, ker vsi vemo, da bo od novih šol imela največ koristi ravno mladina.«

»Kakšne pa bodo konkretne akcije tržiških mladincev ob samem referendumu?«

»Na dan referenduma, to je v nedeljo, 24. novembra, bodo učenci vseh tržiških šol na vseh voliščih prirejali zborovanja, kjer bodo volivcem še pred glasovanjem povedali, za kaj glasujejo. Za primer naj omenim člane taborniškega odreda Kriška gora iz Križev, ki bodo na vseh voliščih v Križah in okolici pripravili volivcem sprejem. Omenim naj še to, da je v tržiški občini okoli dva tisoč mladih volivcev, ki niso starejši od 27 let in to število ob nekaj več kot sedem tisoč volivcev v občini precej pomeni. Torej, če bomo mladinci znali svojim staršem in sploh vsem volivcem dopovedati, da je gradnja novih šol nujna in da jih je mogoče zgraditi edino s samoprispevkom, potem sem

Sindikalna konferenca — nova delovna oblika v organizaciji

V kranjski občini je v 114 sindikalnih organizacijah 21.538 članov sindikata. Po podatkih občinskega sindikalnega sveta je v teh organizacijah 958 članov izvršnih, koordinacijskih in tovarniških odborov, tako da je v občini vsak 23 član sindikata tudi član enega od odborov. Zanimivo je, da je kar v 112 sindikalnih organizacijah v izvršnih in drugih odborih od 7 do 15 članov, le v dveh sindikalnih organizacijah je v odboru več kot 15 članov.

Dosedanja praksa v kranjski občini je pokazala, da tak številčni sestav izvršnih in drugih odborov ne ustreza najbolje izvrševanju nalog sindikalnih organizacij. Izvršni ali drug odbor, kot vodstveno telo sindikalne organizacije, je največkrat odrezan od članstva, kar povzroča določeno zaprtost in ozkost v sindikalni organizaciji.

Zato je v okviru priprav na občne zbornice sindikalnih organizacij občinski sindikalni svet v Kranju pripravil predlog, da bi v večjih sindikalnih organizacijah (z več kot 200 člani) ustanovili tudi sindikalne konference, v katerih naj bi bilo razen 7 do 9 članskega izvršnega odbora, okrog 20 do 30 članov. S tem naj bi odpravili nekatere dosedanje pomanjkljivo-

sti in predvsem odmaknjenost vodstva od članstva.

O sindikalni konferenci kot stalni obliki dela v večjih sindikalnih organizacijah bodo v prihodnjih dneh razpravljali še s predstavniki sindikalnih organizacij v občini. Čeprav je težko napovedati, kako se bodo o tem predlogu odločili v sindikalnih organizacijah, pa bi

uvedba tega novega delovnega telesa oziroma oblike v večjih sindikalnih organizacijah (dopušča jo tudi statut zveze sindikatov Jugoslavije, sprejet na letošnjem VI. kongresu) nedvomno lahko prispevala h kvalitetnejšemu delu in hkrati v dobrini meri premestila odrezanost sindikalnih vodstev od članstva.

A. Zalar

Zborovanje prostovoljcev — borcev v Mariboru

Občinski odbor Zveze prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah zbira prijave za udeležbo na slavnostnem zborovanju 50-letnice bojev za severno mejo, ki bo 24. novembra v Mariboru. Iz Ljubljane bo vozil poseben vlak ob 7.30 in se bo vračal iz Maribora ob 16. uri s prihodom v Ljubljano okoli 18.30. Za člane organizacije prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918/19 in njihove družinske člane je vožnja brezplačna. Do Ljubljane in nazaj pa je za člane odobren na železnici 50% popust. Družinski člani lahko koristijo povratno karto do Ljubljane in nazaj. Prijavite se odbornikom Zveze prostovoljcev — borcev ali pa pišite na naslov tajnika: Sorli Srečko, Blejska Dobrava 10, p. Jesenice. Prijave sprejemajo do 16. t. m.

KRAJ BISTRICA PRI TRZICU
MESTNA OBČINA TRŽIČ
OKRAJ KRANJ

prepričan, da uspeh glasovanja na referendumu ne bo negativen.« V. G.

Sprejem komunistov

Komite občinske konference zveze komunistov v Kranju je v soboto priredil sprejem za mlade člane zveze komunistov v kranjski občini. Udeležilo se ga je 57 mladih komunistov, ki so jih sprejeli v organizacijah zveze komunistov septembra in oktobra letos. Na slovesnem sprejemu, ki so se ga udeležili tudi sekretarji organizacij ZK, so novim članom podelili izkaznice in knjige. Komite občinske konference ZK pa je pripravil tudi pogostitev.

A. Z.

Približno dve leti bo tega, kar smo v našem časniku objavili podobno sliko. Takrat smo krajevno tablo slikali v Dupljah. Posnetek, ki ga danes objavljamo, ni star. Naš fotoreporter je tablo v Kovorju slikal v ponedeljek. Čeprav okrajev pri nas že davno ni več, kaže da nas bodo krajevne table na Gorenjskem še dolgo spominjale nanje. — Foto: F. Perdan

M
Mercator

POTROŠNIKI KRANJA!

Obiščite novo prodajalno prehrabnega blaga v nebotičniku. Solidno vas bomo postregli s prehrabnim blagom v izviren pakiranju, kupili boste

lahko vse vrste delikatesnega blaga, kruh, mleko ter express kavo.

Prodajalna je odprta dnevno od 7. do 19. ure, v nedeljah pa od 8. do 11. ure.

Za nakup se priporoča Mercator prodajalna v Kranju.

ZELITE ZASTONJ OSEBNI AVTO

ALI
ENO OD

100

nagrada ?

POTEM VARČUJTE PRI
Gorenjski kreditni banki
kjer je razpisano
NAGRADNO ZREBANJE
lastnikov vezanih hranilnih vlog!

gkb

Še o vizumih

Naši državljani so do sedaj lahko potovali brez vizumov v dežele, s katerimi je bil sklenjen sporazum o obojestranski ukinitvi vizumov. Z novim odlokom zveznega izvršnega sveta pa lahko naši državljani potujejo brez jugoslovanskih vizumov v vse dežele, s katerimi imamo diplomatske in konzularne odnose; vizum dežele, v katero potujejo, pa si morajo preskrbeti na predstavništvu tuje dežele pri nas.

Lepotica iz moltoprena

Podjetje Jelovica iz Škofje Loke namerava specializirati svojo proizvodnjo

Kdor je pred meseci obiskal lesni sejem v Ljubljani, se gotovo spominja enega izmed razstavljenih proizvodov, o katerem brez pomisleka lahko zapišemo, da pomeni največjo atrakcijo minule razstave. V mislih imamo montažno hišico, izdelano podjetja Jelovica iz Škofje Loke. Tako strokovnjaki kot tudi številni obiskovalci pri njej niso skoparili s pohvalami. Dejstvo je, da takšne montažne stavbe doslej na našem trgu še ni bilo.

LETO 1969 V ZNAMENJU NOVE MONTAŽNE HIŠE

Pred dnevi smo obiskali upravo podjetja. Pogovor se je sukal tudi okrog nove stanovanjske hišice, ki bo prihodnje leto prišla na trg pod imenom Jelovica 69. Na sejm v Ljubljani je bil razstavljen le prototip, sedaj pa že teče serijska proizvodnja.

Se preden začnemo naštevati lastnosti novega izdelka, bi veljalo poseči nekoliko nazaj in osvetliti zgodovino razvoja jelovških montažnih objektov. »Hiša iz moltoprena«, kot imenujejo najnovejšo montažno zgradbo, ni namreč plod trenutne zamisli sposobnega konstruktorja, ampak rezultat bogatih izkušenj osebja, ki se že vrsto let ubada s proizvodnjo lesenih stanovanjskih zgradb in ki skuša slediti zahtevam tržišča. Jelovica 69 je daljni potomec nekdanjih konstrukcij za vojaške provizorije in gradbiščnih barak. Prve montažne hišice so bile povsem lesene in so tako po videzu kot tudi po lastnostih (slaba izolacija) močno spominjale na barake. Kupcev pa kljub vsemu ni manjkalo.

Toda prodor na tuji trg je zahteval vse kaj drugega. V Jelovici so morali začeti s proizvodnjo sestavljenih hiš po inozemskih montažnih sistemih. Letos na primer je podjetje izvozilo v Zvezno republiko Nemčijo za 200.000 dolarjev stanovanjskih zgradb, izdelanih po tujem okusu. Medtem pa so močno izpopolnili tudi lasten delovni princip. Krono vseh prizadevanj pomeni sedanja montaža na hiša iz moltoprena, ki v ničemer ne zaostaja za podobnimi inozemskimi izdelki.

Jelovico 69 odlikujejo predvsem naslednje štiri glavne značilnosti: njena zunanja podoba je izgubila videz montažne hiše; lesa praktično ni več, nadomestilo so ga kvalitetnejše umetne snovi (možnost požara, ki je doslej odvrčala kupce, se s tem zmanjša na minimum); v notranjosti je hiša povsem enaka zidani, sestavnih elementov ni opaziti; po bivalnem počutju stavba ne zaostaja za klasičnim stanovanjem. Prvo naselje teh hiš bodo v začetku prihodnjega leta postavili na Kokrici pri Kranju.

V podjetju so pravkar izdelali predlog gospodarskega plana za leto 1969. Osnovna značilnost le-tega je težnja po še večji specializaciji proizvodnje. Jelovica, ki danes v svojih dvanajstih obratih zaposluje prek 600 ljudi, želi opustiti izdelovanje drobnih predmetov ter polizdelkov in se povsem usmeriti v proizvodnjo stavbenega pohištva in montažnih objektov. S tem predvidevajo, da bo celotni dohodek narasel od letošnjih 4 milijard starih din na 5 milijard 321 milijonov v prihodnjem letu, poprečni osebni dohodek na zaposlenega pa od 1 milijona 8 tisoč starih din na 1 milijon 198 tisoč starih din.

SKRB ZA KVALIFIKACIJSKO STRUKTURO ZAPOSLENIH

Iz pogovora s nekaterimi vodilnimi osebami podjetja smo kasneje izvedeli, da si poleg drugega v Jelovici prizadevajo dvigniti tudi izobražbeno raven zaposlenih. Le-ta je razmeroma nizka, čeprav ne zaostaja za jugoslovanskim poprečjem. V podjetju se očitno zavedajo, da brez sposobnih delavcev ni mogoče biti visoko produktiven. Toda čeprav več kot 40 % delavcev ni dokončalo niti sedem razredov osemletke, je bil odziv na ponudbo — da bi vsem, ki žele izpopolniti pomanjkljivo osnovno izobrazbo, stroške šolanja krilo podjetje — doslej nerazumljivo majhen. Le deveterica je izkoristila priložnost. Podobno velja za pridobivanje kvalifikacij v šoli za lesnoindustrijske delavce, ki traja tri leta. Končalo jo je vsega 12 zaposlenih.

Kovinska industrija v radovljiški občini

Med Verigo in Plamenom so možnosti za sodelovanje

V okviru delovnega programa, ki si ga je za letošnja radovljiška občinska skupščina, je bila na zadnji seji obeh zborov razprava o problematiki kovinske industrije v občini. Odbornikom so bila že z vabilom za sejo po-

sredovana poročila o poslovanju treh kovinskih podjetij, razen tega pa so na seji še predstavniki Verige, Plamena in TIO pojasnili letošnje poslovne rezultate.

Iz poročil o poslovanju vseh treh podjetij je bilo raz-

vidno, da so se v teh delovnih organizacijah poslovni rezultati popravili predvsem v drugem polletju. Kaže, da bodo do konca leta vsa tri podjetja dokaj dobro zaključila letošnji proizvodni program, čeprav le-ta zaradi slabe realizacije v prvih šestih mesecih najbrž ne bo v celoti realiziran.

Sicer pa namen razprave na seji skupščine ni bil pregledati trenutne poslovne uspehe in težave, ampak preučiti, kakšne so možnosti za usklajevanje proizvodnje kovinske predelovalne industrije v radovljiški občini za prihodnje. Iz izvajanih predstavnikov vseh treh podjetij (Veriga, Plamen, TIO) se je pokazalo, da imata predvsem prvi dve podjetji dokaj lepe možnosti za tesnejše poslovno oziroma proizvodno sodelovanje. Tako bi bilo del programa Verige in Plamena mogoče realizirati celo z nekaterimi skupnimi investicijami. V razpravi je bilo sicer slišati mnenja, da bi bilo treba za kakršnokoli tesnejše sodelovanje izdelati podrobne analize, vendar to ni zmanjševalo pripravljenosti in možnosti, da ne bi med njimi prišlo do kooperacije ali celo združitve.

Le pri podjetju TIO so nekateri menili, da se proizvodnja precej razlikuje od ostalih dveh podjetij. Vendar pa je prevladalo mnenje, da ima to podjetje, ki je tako rekoč zrastle iz nič oziroma obrtniškega podjetja, odprto vso perspektivo in da je tudi proizvodnja tega podjetja primerljiva z ostalima dvema.

Ob pregledu poslovnih rezultatov in predavanj (glede na nekatere težave v prvem polletju) na področju kovinske predelovalne industrije v občini, lahko iz razprave zaključimo predvsem naslednje:

● Vsem podjetjem se z uresničitvijo srednjeročnih oziroma dolgoročnih programov kažejo ugodni poslovni rezultati in ni nevarnosti, da bi katero koli v perspektivi moralo prenehati z dejavnostjo.

● Dobršen del programov teh podjetij, predvsem pa Verige in Plamena, se da uskladiti in pri tem prihraniti dobrna sredstva. Površne ocene pa celo kažejo, da so pogoji za združitve in v podjetjih o njih že razmišljajo.

● Zadnja ugotovitev, značilna za vsa tri podjetja, pa je, da imajo povsod še velike zaloge v kadrih. Ta ugotovitev po eni strani nalaga podjetjem, da v prihodnje razmišljajo o ustreznih kadrovske strukturi, po drugi strani pa si bodo prav s pravilno kadrovske politiko zagotovila uresničitev zadanih programov.

A. Zalar

V Jelovici potrebujejo tudi precej strokovnjakov z visoko izobrazbo. Zato so letos razpisali šest novih štipendij. Čudno se sliši, toda pravega odziva ni bilo. Javilo se je samo nekaj študentov iz oddaljenih krajev, ki pa za podjetje niso sprejemljivi (takim ljudem je ob nastavitvi treba priskrbeti stanovanje).

Dosedanje število štipendistov ostaja torej nespremenjeno — deset jih je. V Jelovici so se odločili povečati jim študijsko podporo. Študent na višji ali visoki šoli in na fakulteti bo odsele prejemal od 27 do 34 tisočakov, dijaki srednjih šol pa nekaj manj.

Med pogovorom so nam pokazali tudi svoj tovarniški list Jelovški informator. Ne bi ga omenjali, saj podobna glasila izdajajo tudi druge gospodarske organizacije, toda vsebinsko in oblikovno je tako pester, da pritegne tudi bralca, ki ni zaposlen v podjetju. V njem se oglašajo delavci, vodilni uslužbenci pa tudi štipendisti. Prinaša najrazličnejše prispevke — od resnih analiz in poljudno-strokovnih, vendar vsakomur razumljivih člankov o delu in načrtih te ali one delovne enote. Nedvomno je izdajanje lista eden izmed najprimernejših načinov obveščanja delavcev.

I. Guzelj

Izguba zaradi zdravil in nadomestil

Sklad naj bi najel bančni kredit

Na ponedeljkovi seji skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Kranj so odborniki poslušali poročilo o poteku in izidu arbitražnih sporov. Znano je namreč, da gorenjski zdravstveni center in komunalna skupnost socialnega zavarovanja nista uspela skleniti pogodbe o zdravstvenem varstvu zavarovancev za leto 1968. Arbitražno sodišče je ugodilo le eni petini višjih zahtevkov zdravstvenih ustanov, medtem ko naj bi sklad socialnega zavarovanja izplačal za okoli milijon N din več, kot pa je planiral. Obe strani bosta spoštovali določila arbitraže, ki je razsodila, kot se je izrazil neki odbornik tako, da je »volk sit in koza cela.« Vprašanje pa je seveda, kje dobiti sredstva oziroma kako zmanjšati program zdravstvenega varstva ob neugodnih zahtevah.

Sklad zdravstvenega zavarovanja pa povečani znesek kril iz rezervnega sklada, medtem ko se še ne ve, kako bodo to uredile nekatere zdravstvene ustanove, ki so že do razsodbe arbitraže gospodarile tako, kot da so njihovi zahtevki ugodno rešeni.

Devetmesečna bilanca sklada kaže, da si je ob koncu leta spet obetati izgubo. Po devet-

tih mesecih je izgube za 227 milijonov din in to predvsem zaradi večjih izdatkov za zdravlila in pa večjih izplačil za boleznin nad trideset dni. Ob koncu leta naj bi po oceni bila izguba okoli milijon N din, ki bi jo bilo treba seveda kriti z izrednim prispevkom. Odborniki so predlagali, naj bi poskušali najeti bančni kredit, da bi sklad postal likviden, odplačevali pa bi ga z izrednim prispevkom.

Ob koncu je bilo še nekaj zdravstvenega zavarovanja za besed o predračunu sklada prihodnje leto. Pri delimitiranju prispevne stopnje bi gorenjska regija pri sedemodstotnem povečanju dohodkov v gospodarstvu in šestodstotnem povečanju izdatkov za zdravstvo morala dvigniti prištevno stopnjo vsaj na 5,2 odstotka.

L. M.

Obogatitev kulturnega dogajanja

V Radovljici je pred dnevi gostovalo Mešno gledališče ljubljansko s sedmo letošnjo abonmajsko uprizoritvijo. To pot so gledalci v Radovljici lahko gledali komedijo mladega ameriškega pisatelja Neila Simona ZARES CUDEN PAR, katere premiera je bila minul teden v Ljubljani. Zadnja, osem predstav bo v Radovljici decembra, ko bo v gosteh Drama iz Ljubljane. Na vrsti pa bo do konca leta še nekaj mladinskih predstav, in sicer v Radovljici dve in po ena v Kropi ter na Bledu. Te predstave si bo ogledala večina otrok vseh šol radovljiške občine. — S temi predstavami bo uspešno zaključena sezona gostovanj za leto 1968. Sredstva so prispevale delovne organizacije, republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti, indi-

vidualni abonenti ter drugi obiskovalci. S programom gostovanj bodo nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij v Radovljici bo celotni program kulturno-prosvetnega življenja v občini za leto 1968 uspešno izpolnila. Zlasti velja to tudi za področje amatersko ustvarjalne tvornosti, ki je bila tudi v letu 1968 dokaj razgibana in mnogostranska. Na področju dramske aktivnosti so uspešno izvedli občinsko dramsko srečanje z ustreznim uvodnim ter zaključnim dramskim seminarjem. Analiza amaterskega igranja, ki so jo napravili letos za sedem let nazaj, potrjuje, da je ravno amatersko igranje najbolj cenjena vrsta kulturnega dela med amatersko-kulturnimi delavci v organizacijah. V šestih letih in

pol je bilo vsega 120 premier s 410 uprizoritvami. To pa je številka, ki priča o trdoživem in vztrajnem delu na področju igralskega amaterizma. Nekako tri leta nazaj pa splošno kulturno ustvarjalnost bogati tudi prisotnost poklicnih gledaliških hiš, ki so s svojimi gostovanji močno popestrile splošno kulturno dogajanje v občini in pripomogle k rasti kvalitete v delu domačih kulturnih ustvarjalcev.

Aktivni amaterski igralci redno obiskujejo gledališke predstave gostov in tako izpolnjujejo lastno znanje.

Pevski zbori so v letošnji sezoni pogosto nastopali na raznih domačih prireditvah in na koncertih, ki so jih prirejali samostojno. Nekateri pa so že redni gostje na turističnih prireditvah. Med najbolj delavnimi sta kropski zbor, podnarski mladinski mešanji ter radovljiški zbor.

Sedaj so v teku priprave za slovesno akademijo ob 25-letnici AVNOJ. Za to pomembno obletnico se že pripravljajo v raznih krajih občine kulturne organizacije ter odbori SZDL. Osrednja občinska proslava za dan republike bo v Radovljici v kino dvorani 28. novembra. Nastopali bodo zbori iz Kropce, Podnarta, iz Bohinjske Bistrice ter iz Radovljice. Za Cankarjevo obletnico v decembru pa bo svečana osrednja prireditev na Bledu. V ta namen že študirajo v Lescah Cankarjevo delo Martin Kačur v režiji Bojana Čebulja. Za to priložnost je občinska zveza pridobila k sodelovanju igralce amaterje iz raznih krajev, kot iz Lesca, Ribnega, iz Mešenj, Lancovega in Radovljice. To bo združeno ali kolektivno delo številnega igralskega zbora iz navedenih krajev, zato pa bo dovolj dostojna počastitev obletnice našega velikega ustvarjalca.

ZKPO že pripravlja programe dela za leto 1969. dramski seminar, ki bo uvod v novo igralsko sezono, nadalje programe gostovanj poklicnih gledališč, v teku pa so še druge akcije. Če bo le dovolj prijavljenih, bo v prihodnje stekla v Radovljici redna dramska šola, v teku pa so priprave za ustanovitev treh likovnih klubov.

J. B.

Predavanja v Lomu in Jelendolu

Tržiška delavska univerza je preš nedavnim pripravila v Lomu pod Storžičem in v Jelendolu več potpisnih predavanj ter predavanj s področja obrambne in filmske vzgoje. Vsa omenjena predavanja so bila zelo dobro obiskana,

vig

Tudi tržiški učenci bodo manifestirali za referendum

Na nedavnem sestanku ravnateljev tržiških osnovnih šol so sklenili, da se bodo vse tržiške osnovne šole aktivno vključile v priprave za izvedbo referendumu o krajevnem samoprispevku za izgradnjo novih in popravilo starih šolskih stavb.

V petek, 22. novembra, se bodo učenci vseh tržiških šol — osnovne šole heroja Bračiča, osnovne šole heroja Grajzerja, osnovne šole Križe, glasbene šole in posebne osnovne šole — zbrali ob 12.30 na skupni manifestaciji v Trziču. Na tem zborovanju

bo sodelovala tudi tržiška pihalna godba. Po zboru bodo učenci odšli v delovne organizacije, kjer bodo vsem zaposlenim razdelili propagandno gradivo za glasovanje na referendumu. Tako bodo učenci kriške osnovne šole obiskali Peko, Tovarno pil, ZLIT in druge delovne organizacije v tem območju, učenci Bračičeve šole bodo šli v Predilnico, Tržiško industrijo obutve in konfekcije, medtem ko se bodo učenci Grajzerjeve šole oglasili v Tovarni kos in srpov, Tovarni lepenke in v tovarni usnja Runo, učenci posebne osnovne šole pa bodo obiskali zdravstveni dom v Trziču.

Podobno akcijo bodo pripravili tudi vsi učenci podružničnih osnovnih šol v tržiški občini, ki bodo prebivalcem razdelili propagandni material.

Na sam dan referendumu, v nedeljo, 24. novembra bodo učenci višjih razredov tržiških osnovnih šol na samih voliščih opravili propagandno akcijo, s svojimi likovnimi in drugimi izdelki pa bodo okrasili vsa volišča. Vse osnovne šole v tržiški občini pa so v tem mesecu organizirale ali pa še bodo piskanje domačih nalog s poudarkom na nujnosti samoprispevka za gradnjo novih šol, učenci pa bodo s svojimi domačimi nalogami seznanili svoje starše.

vig

Francoski večer

Za tretjič v dveh mesecih vas vabimo na zanimivo predavanje. Lektor za francoski jezik v Ljubljani gospod Michel Carraz je naslovil svoje predavanje: »Claude Debussy impresioniste et moderne«. Imeli boste priložnost slišati najlepše posnetke tega skladatelja.

Predavanje bo v četrtek, 14. novembra, ob 19.30 v Gorenjskem muzeju v Kranju, I. nadstropje.

SKOFJA LOKA — Včeraj dopoldne je bilo v galeriji na loškem gradu posvetovanje članov Slovenskega etnografskega društva in članov podružnice Jugoslovanskega etnografskega društva za Slovenijo. Razpravljali so o kmečki arhitekturi pri nas, o perečih problemih njene zaščite ter o komponentah ljudske umetnosti v njej. Drugi del razgovora je bil posvečen narodni glasbi in deležu, ki ga znotraj nje zavzema pristna ljudska pesem. Prisotni so obravnavali tudi pojav tako imenovane kvazi narodne glasbe.

Posvetovanja so se udeležili mnogi naši najbolj znani etnologi, tako na primer dr. Emilijan Čevc, dr. Janez Sedej, dr. Gorazd Makarovič, dr. Slavko Krencenski, dr. Milko Matičetov, dr. Niko Kuret, prof. Luka Kramolc, prof. Božo Račič in drugi.

OBJAVA

ZDRUZENJE SOFERJEV
in
AVTOMEHANIČNOV SLOVENIJE
PODRUŽNICA KRANJ

sklicuje sestanek vseh voznikov motornih vozil C kategorije, ki še nimajo spričevala o končanem šolanju v poklicu voznika motornih vozil (kvalifikacije) zaradi prireditve tečaja. Sestanek bo v nedeljo, dne 17. 11. 1968 ob 9. uri dopoldan v Delavskem domu v Kranju, vhod št. 6

Peter Adamič razstavlja na Jesenicah

V soboto zvečer so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo akademskega slikarja Petra Adamiča iz Ljubljane. S svojimi 24 razstavljenimi slikami, katerih glavni motiv je pokrajina, se je Adamič prvič predstavil jeseniškim ljubiteljem slikarske umetnosti.

Po končanem študiju na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani se je Adamič najprej posvetil kiparstvu, pozneje pa se je popolnoma preusmeril v slikarstvo. Svoja dela je z uspehom razstavljal tako doma kot v tujini.

D. Sedej

November — mesec knjige tudi v Sloveniji

Slovenci se doslej nismo vključevali v vsakoletno akcijo ostalih republik za popularizacijo knjige in branja z imenom mesec-knjige. Letos smo se prvič priključili ostalim republikam in verjetno akcija zato ne bo tako utečena in pripravljena kot drugod, vendar je pomembno že to, da smo s širjenjem knjige začeli tudi pri nas. Letošnji mesec knjige poteka pod geslom — knjiga v podjetjih, knjiga in delavec. To geslo opozarja na dve pomembni dejstvi: 1. da skoraj vse knjižnice zaznamujejo slab obisk zaposlenih občanov, posebno med 30. in 50. letom in 2. da bi prav ti morali, vsaj za razširitev svojega znanja in širjenja razgledanosti, kdaj pa kdaj prebrati tudi kakšno knjigo. Istočasno nas to geslo opominja na ureditve strokovnih knjižnic v podjetjih, dopolnjevanje ljudskih knjižnic v korist fonda strokovne literature (skratka na spremembo razmerja — beletristika: strokovna, poljudno-znanstvena literatura — v korist slednje), na stik knjižnic s podjetji, ki bi jim marsikdaj lahko priskočila na pomoč itd. Ta mesec nas opominja, da dobra knjiga še vedno vse preddko pride v roke delavca — samoupravljavca.

Mesec knjige obvezuje vse knjižnice, knjigarne, založbe, književnike, tovarne in podjetja ter njihova strokovna glasila, da medsebojno sodelujejo in skušajo približati knjigo delavcem. Oblike so seveda lahko različne: razporedaje knjig v podjetjih, knjižne razstave, literarni večeri, posvetovanja o problemih knjižnic v podjetjih, pisanje o knjigah ali knjižnicah v tovarniških strokovnih ali drugih časopisih itd.

Skrb za čimvečje materialno blagostanje in nove oblike »kulture« — film, televizija itd. prav gotovo v zadnjem času odtegujeta čas za branje, to kažejo tudi razne ankete, primerjava v vzhodnih ali zahodnih državah pa nam pove, da smo pri nas vlogi knjige zelo zanemarili, da pa je drugod še vedno zelo cenjena — in ena izmed oblik in možnosti, da to napako popravimo je tudi mesec knjige 1968.

— J. Krek

Ljubiteljem knjig — knjige v dar!

Pri nakupu knjig v vrednosti 20 N din boste prejeli še eno knjigo. Pri nakupu nad 50 N din pa dve knjigi.

Izredna ugodnost, ki jo velja izkoristiti od 14. novembra do 31. decembra 1968.

OBISCITE NAS!
Mladinska knjiga Kranj

Te dni po svetu

BEOGRAD, 8. novembra — Na uradni obisk v našo državo je dopotoval avstralski zunanji minister Paul Hasluck, ki je na beograjskem letališču izjavil: »Avstralija z velikim zanimanjem spremlja prizadevanje Jugoslavije za ohranitev neodvisnosti, za nadaljnji nacionalni razvoj in napredek sploh.«

PAKRAC, 9. novembra — Predsednik Tišo je obiskal Slavonijo. Najprej se je ustavil v Novski, nato pa nadaljeval pot proti Kamenškem, kjer se je udeležil proslave 25-letnice ustanovitve VI. slavonskega korpusa in odkritja vojaškega spomenika.

HOUSTON, 9. novembra — Kirurgi v Houstonu so hkrati presadili štiri organe — srce, pljučno krilo in dve ledvici — štirim pacientom. Te organe so odvzeli neki 27-letni ženski, ki je umrla zaradi možganske kapi.

OSIJEK, 10. novembra — Ob zaključku proslav 25-letnice šestega slavonskega udarnega korpusa je bilo v Osijeku veliko zborovanje, na katerem je govoril tudi predsednik Tišo. Na zborovanju je bilo več kot 200.000 ljudi.

BRUSELJ, 10. novembra — Na notranji strani dvorišnega poslopja, le nekaj metrov stran od jugoslovanskega veleposlanstva, je eksplodirala bomba. Ob eksploziji je pokalo več okenskih šip.

RAVALPINDI, 10. novembra — Med govorom na zborovanju v Pasveru so na pakistanskega predsednika Ajuba Kana izstrelili dva revolverska strela. Ajub Kan pri tem ni bil ranjen, medtem ko so atentatorja takoj ujeli.

NEW YORK, 10. novembra — Newyorška policija je prijavila tri Jemence, ki so dozdajno pripravljali atentat na novega ameriškega predsednika Nixona.

PARIZ, 11. novembra — Francija je z velikimi slovesnostmi počastila 50 letnico podpisa premirja ob koncu I. svetovne vojne. Posebno obeležje je tem slovesnostim dala velika vojaška parada, na kateri so sodelovale enote Belgije, Jugoslavije, Velike Britanije, Avstralije, Nove Zelandije, Kanade, Italije in ZDA ter Francije.

VARSAVA, 11. novembra — Tu se je začel V. kongres poljske združene delavske partije, ki se ga udeležuje tudi 30 tujih delegacij. Uvodni referat je prebral prvi sekretar CK PZDP Władysław Gomułka, katerega poudarek je veljal zlasti gospodarstvu.

Ljudje

Kdo je mož, ki bo naslednja štiri leta domoval v Bell hiši, ki bo ta čas krojil usodo Združenih držav Amerike in v nemajhni meri tudi usodo vsega sveta? Kakšni so njegovi pogledi na politiko? Kaj namerava ukreniti, kaj spremeniti? Takšnih in podobnih vprašanj ter ugibanj je bilo v minulem tednu, od kar so Američani 5. novembra izvolili svojega novega predsednika, zastavljenih nešteto. S »problemom Nixona« se trenutno ubadajo številni diplomati, strategji, sociologi, zgodovinarji, politologi in komentatorji. O njem je govora za debelimi kremeljskimi zidovi, v zgradbi avstralskega parlamenta, pod mogočno streho pekinške vladne stavbe in še marsikje. Na tisoče resnih in manj resnih časnikov skuša svojim bralcem kar se da izčrpno predstaviti osebnost, ki bo januarja prihodnje leto sedla za krmilo najmočnejše države sveta. Kdo je torej Richard Milhous Nixon?

55-letnega Kalifornijca, odvetnika po poklicu, imajo mnogi za poprečnega. Očitajo mu neodločnost in kompromisarstvo. Trdijo, da nima velikih idej, da so bile kritike na račun sedanjega vlada njegovo edino orožje v predvolilni kampanji. V očeh levih demokratov velja za jastreba, konservativni jug pa, ki je pred tednom dni glasoval za rasista Wallacea, ga zmerja z golobom.

V resnici je Nixon nekakšna mešanica obojega, je mož, ki ubira srednjo pot med dvema skrajnostima. Dovolj je bil pameten, da pred volivci ni nastopal s kakimi pompoznimi obljubami, kajti današnja razcepjenost ameriške družbe tega ne dopušča. Kar godi enim, odbija druge in obratno. Zatorej se je bivši Kennedyjev nasprotnik izogibal kategoričnim izjavam glede Vietnama, rasnih nemirov in drugih perečih vprašanj. Njegovi govori so bili polni kritik Johnsonove administracije, zamen pa bi v njih iskali novih, svežih predlogov. Nekoliko konkretnije je označil le bodočo politiko do SZ — ogreva se za dialog

Portret Richarda Milhousa Nixona Človek po ameriškem okusu

z Moskvo, vendar s pozicij močnejšega. Mnogo glasov, zlasti med večinskimi srednjimi sloji, mu je navrglo obljube o vzpostavitvi reda in miru v deželi. Poprečnemu ameriškega meščanu že preseda vsak dan hujše nasilje, ki se je v zadnjih letih grozljivo razmahnilo, pa tudi neredi vseh vrst (vštevši črnski). Oboje ga plaši, oboje spravlja v nevarnost njegovo s trdim delom pridobljeno

ženih držav pa bi ne bila popolna, če ga ne bi predstavili tudi z druge, bolj osebne, bolj človeške plati. V odločilnih trenutkih, ko je treba bliskovito ukrepati, kadar se mednarodni položaj hipoma zaostri, utegnejo biti psihicne sposobnosti in karakter gospodarja Bele hiše nadvse važne. Nixon s te plati zbuja zaupanje. Njegova težka, borb, razočaraj porazov in vzponov polna kariera je č-

lastnino, zato je v tej točki odločno podrl republikanca Nixona.

Tako s prej omenjenim stališčem do odnosov s SZ kakor tudi z zagovarjanjem krepitve NATO pakta, v katerem igrajo ZDA prvo vlogo, je Kalifornijec polaskal ameriškega občutku nadmoči. Avgustovski dogodki na Češkoslovaškem so med ljudmi bolj kot karkoli drugega utrdili prepričanje o pravilnosti teh zamisli. Nasploh ni malo tistih, ki menijo, da je prav akcija sil varšavskega sporazuma Nixonu odprla pot do zmage. Verjetno imajo prav.

Slika 37. predsednika Zdru-

sto po ameriškem okusu, saj izpričuje neverjetno voljo ter samozaupanje. Mož se zdi naravnost klasična potrditev tistega večnega yankeejevskega rekla, da »v Ameriki lahko vsakdo uspe«. Kot sin revnih staršev je v mladosti lupil krompir in na ulicah rodnega mesta Yorba Linda prodajal časopise. Odločnemu in vzdržljivemu mladeniču ni bilo pretežno delati in se hkrati tudi šolati. Postal je odvetnik, ob koncu svetovne vojne pa ga že najdemo v metuju političnih bojev. Njegova prizadevanja so kmalu obrodila sadove — leta 1947 je že sedel v ameriškem predstavniškem domu. Kasneje je bil

izvoljen za senatorja Kalifornije in je ostal na tem položaju vsa dokler ga ni leta 1952 Eisenhower izbral za svojega podpredsednika. Prvi nesrečni poraz je doživel osem let kasneje na volitvah za predsednika ZDA, ko so demokratu Johnu Kennedyju našli petih 160000 glasov več. Večina poznavalcev ameriških političnih razmer je takrat naredila kríž čez Nixonovo kariero. Toda trdoživ odvetnik se ni dal ugnati. Štiri leta kasneje je kandidiral za senatorja Kalifornije in bil drugič poražen. Tokrat v vsej Ameriki ni bilo človeka, ki bi si drznil pomisliti, da utegne nekdanji prodalec časopisov še kdaj naskakovati prag Bele hiše. Toda Nixon je prekosil samega sebe. Uspel je združiti spricho Goldwaterjevega skrajnega konservativizma razcepjeno republikansko stranko in si znova pridobil njeno zaupanje. Zadnja štiri leta so mu minila v snovanju volilnih načrtov. Mnogo je tudi pooval in bil celo v Moskvi, kjer pa ga ni nihče jemal resno. A presenetil je vse in prvi v zgodovini ameriških volitev postavil na laž napisano pravilo, da se poraženi ne vračajo.

Nixon pravi o sebi, da je pragmatik. Problemov, ki na leti nanje, se loteva brez predhodnih načelnih stališč, rešuje jih sproti in tako kot meni, da je trenutno najbolje. Odklanja daljnosežne, negotove zamisli, ki naj bi privedle do revolucionarnih sprememb. Raje ima kratkoročne načrte, katerih učinek je nagel. Hoče se spoprijeti s konkretnimi problemi, jih odpravljati in s tem pospeševati napredek nacije. Je torej pravo nasprotje obeh pokojnih Kennedyjev.

Naj bo kakorkoli že, za nas je poglavitno vprašanje, ali bo novi predsednik ZDA znal ustaviti vojno v Vietnamu, zavreti oboroževalno tekmo, ali bo znal najti skupen jezik z »drugo stranjo«? Če uspe rešiti vsaj eno od teh perečih vprašanj, bo šel v zgodovino kot velik mož. Sicer pa — počakajmo in videli bomo. I. Guzelj

in dogodki

Pridni gimnazijci

Na škofjeloški gimnaziji že več let obstaja mladinsko kulturno umetniško društvo. Za letos so pripravili člani tega društva vrsto kulturnih prireditev.

Z aktivnostjo so pričeli že prve dni pouka, saj so že 8. septembra sodelovali na srečanju pripadnikov garnizije Jožeta Gregorčiča iz Škof-

je Loke, mladincev Selške doline in škofjeloškimi gimnazijci.

Do danes so sodelovali še na proslavi v Cerknem, si ogledali Kozakovo dramo Kongres, se udeležili proslave v počastitev obletnice planinske brigade JLA in sodelovali na komemoraciji ob dnevu mrtvih.

S podobnimi kulturnimi prireditvami nameravajo nadaljevati do konca maja prihodnjega leta. Za konec tega meseca pripravljajo celovečeren program v počastitev dneva republike, na katerem bodo sodelovali gimnazijski mladinski pevski zbor, dramska skupina in recitatorski krožek.

Pri kulturnem programu bodo sodelovali 18. decembra

na slavnostni seji občinske skupščine in 21. decembra ob dnevu JLA.

Tri dni pred novim letom bodo mladince in mladinke iz Škofje Loke in okolice povabili na novoletni ples.

Leta 1969 bodo za Prešernov dan uprizorili neko dramsko delo, 9. februarja pa bodo sodelovali pri komemoraciji za Kamnitnikom.

S. Jesenovec

»Mogoče se boste rešili, toda moram vas obriti po glavi. To bo seveda za 14 dni ali tri tedne nekoliko škodovalo vaši lepoti, se pa ne da spremeniti. Zdaj pa bodite mirni, kajti vaš skalp je nekoliko omajan pa ga ne bi rad do kraja snel z glave.« Z vajeno roko se je spravil na delo, potem je pokimal inspektorju. »Trije šivi. Prinesite svetilko nekoliko bliže, Beamish! Tako, da dobro je!»

Hitreje kot je Peter pričakoval, je bila rana zašita, nato si je prižgal cigareto, usedel se je na rob mize in bingljaj z nogami. Beamish je zazdehal. »Posebno srečo ste imeli, Rae. Kako lahko bi vam priletelo v oko, ne enkrat sem videl take nesrečnice.« Spustil se je na svoj stol in pri tem kar zastokal od ugodja. »Sicer sem pa takoj telefoniral v Scotland Yard, ko so me obvestili o napadu. Gageja sicer nisem mogel dobiti, obljubil pa so mi, da bodo takoj poslali drugega uradnika.«

Doktor Crowe je zalučal ostanek cigarete v kamin. »Jaz se torej poslavljam in odhajam spet v Lisje, Bea-

mis. Če bi še komu prišlo na misle metati ročne granate, potem, prosim, ohranite to skrivnost vsaj dve ali tri ure zase.« Nato je položil na mizo štiri majhne tablete. »Vzemite jih, preden ležete, Rae, jutri med dnevom pa se o rani posvetujte še s svojim zdravnikom. Lahko noč!«

Komaj je zdravnik odšel, je že pokukal v sobo stražnik in javil: »Seržant Newall iz Scotland Yarda.«

Velik suh človek oglatih kretenj je stopil v sobo, pozdravil Beamisha in se radovedno ozrl na Petra.

Inspektor Beamish mu je pomigal z roko: »Sedite, Newall!« Seržant Newall si je pritegnil stol, iztegnil svoje dolge noge in izvlekel iz žepa zmečkan zavojček s cigaretami.

Peter ga je zamišljeno gledal. »Nisem vedel, da se ukvarjate s Tolpo Sov, Newall.«

Newall se je preudarno nasmehnil. »To jih ve le malo. Višji inspektor Flagg se zanima zanje in to pomeni njihov konec. Toda kakšno zgođbo pa sem slišal o ročni granati, ki naj bi jo vam

vrгла Tolpa Sov na glavo? Povejte mi vse po vrsti!«

Peter je govoril skoro četrtr ure in opisoval razburljivi dogodek. Newall je poslušal, ne da bi ga prekinil in ko je končal, si je suhi uradnik tri koščene roke.

»Ali ste videli, kako je napadlec vrgl ročno granato? Ste popolnoma prepričani?«

»Tako gotovo kot sedite zdajle vi tukaj!«

»In pravite, da je nosil avtomobilska očala?«

»O tem ni nobenega dvoma, Newall,« je poudaril Peter. »To je bil nedvomno član Tolpe Sov, o tem sem si na jasnem.«

Inspektor Beamish je z zanimanjem sledil pogovoru.

»Morda so vas pa zamenjali s kom drugim,« je pripomnil. »Tudi o tej možnosti sem že razmišljal,« je menil Peter. »Morda imate prav!« Nasmehnil se je. »Prav želim si, da bi bilo tako! Kaj pa vi mislite, Newall?«

Newallove temne oči niso izdale ničesar. »Potem pa Tolpo Sov slabo poznate. Ti falotje ne delajo napak. Če so napadli vas, potem so tu-

di vas imeli na piki, o tem ste lahko prepričani.« Prižgal si je novo cigareto. »Mr. Flagg bo to nedvomno zelo zanimalo in če se ne bi bil odpeljal, bi ga takoj poklical in mu poročal o tem.« Nekaj časa je molče kadil, potem pa je vprašal: »Dejali ste, da ste se razgovarjali z Lisgardom. Kaj pa vam je povedal?«

»Ničesar posebnega,« je odvrnil Peter.

Newall je vzdihnil. »Ti pravniki so vsi enaki, gladki so kot jegulje in nikakor jih ne moreš pritisniti ob zid.« Počehal se je po bradi. »In Lisgard je še posebno spreten. Pisarno ima v Kent Courtu, torej odličnem kraju in gotovo mnogo zaslužil. Ali ste videli njegovo tajnico?«

»Jane Selby?«

V Newallovih očeh se je pojavil hrepeneč zasanjan izraz. »To vam je dekle! Tako si zamišljam lepo Heleno, ki ste o njej gotovo brali v zgodovini, seveda — se je prekinil — »vam kot izobraženec je lepa Helena pojem. Izobraženost vedno občudujem. Vse, kar imam, je dober spomin, toda to je le reven nadomestek.« Peter se je mo-

ral smejati: »Zdi se mi, vam ta nadomestek več pristi kot meni tako imenovana izobraženost, če je treba vedal le preprosto resnico.«

In s to ugotovitvijo je ti spomin seržanta Newalla je bil naravnost čudovit. Il so časi, ko so veliki ljudi vseh varietetev po Angliji debelimi črkami objavili v svedeni Newall s čudežnim vspominom. Večer za večer je s svojim resnosednim spominom navduševal množice svojih poslušalcev. To časi so se spremenili, ob časih so se hitelo za drugimi bavami, ki so mu obetale užitka in Newall se je začel poklicni kriz izogniti, ko, da je kratko malo sedel k policiji. V tleh je napredoval in prišel v Scotland Yardu in tam se zaradi njegovega izrednega talenta zelo dobro uporabljal.

»Morda imate prav, Rae,« je priznal in vzdihnil. »Človek mora biti hvaležen za svoje darove.« Potem je povzel: »Koga, pravite, hotel poiskati Gage?«

»Saj nisem ničesar omenil,« je dejal Peter, »ste že drugi, ki me sprašujejo o tem.«

»Kdo pa je bil prvi?« »Dargl.«

Sibirski pomlad

Sovjetski znanstveniki se ukvarjajo z načrtom, kako bi spremenili neskončne tundre v Sibiriji v zelene travnike. Mrzlo podnebje naj bi s taljenjem ledu v Severnem morju spremenili v mlačje. Najnovejši načrt predvideva, da bi čez Beringov prekop zgradili 80 kilometrov dolg jez med Aljasko in sovjetskimi ozemljem. Čez ta jez bi z močnimi črpalkami prelivali vodo iz Severnega morja v Tihni ocean. Topla voda zalivskega toka pa bi prodrla v Arktično morje. Po tem načrtu naj bi se ledene gore Severnega morja stopile nekako v treh letih, temperatura obalnih voda pa bi se zvišala za 5 stopinj. S taljenjem ledu pa bi se dvignila tudi gladina oceanov na vsej zemeljski krogli za 10 centimetrov v naslednjih petdesetih letih. Vprašanje seveda je, če bo znanstvenikom uspelo spremeniti podnebje. Mogoče je namreč tudi, da bi kot posledica črpanja vode iz Arktike nastajale goste megle, ki bi še bolj okrepile snežne padavine in zaledenitve v Sibiriji in na Aljaski.

Živeti je treba znati

Po tem načelu živi neki zakonski par iz Forest Hilla v ZDA. Oba delata samo tako dolgo, dokler toliko ne prihranita, da lahko celo leto počivata in uživata življenje. Zdi se jima neumno delati vse življenje do pokojnine, ko je človek že star.

Stroga Španija

Zaljubljenec v Španiji ni lahko. Uradno je prepovedano javno izkazovanje ljubezni na trgih in ulicah, ne glede na to, da se mimoidoči za to sploh ne zmenijo. Poljubljanje na cesti je napad na javno moralo in daje otrokom slab zgled. Parčki se v mraku ne smejo shajati na samotnih krajih. Kraj je samotni, če je zuna mestnega središča, tudi, če je to ulica. Na cesti je prepovedano tudi objemanje. Lastniki lokalov, ki bi opazili tako in tako vedenje gostov, jih lahko postavijo na cesto in po potrebi pokličejo tudi policijo. Prekrške te vrste ostro kaznujejo, razen tega pa imena grešnikov te vrste vise teden dni obešena na javnem kraju.

Zaspancem grozi kap

Ljudje, ki radi veliko spijo, pogosteje zbole za srčnimi boleznimi in pogosteje jih zadene kap kot pa ljudi, ki jim ni toliko do spanja. S takimi trditvami so nedavno tega prišli pred javnost ameriški zdravniki, potem ko

so preučili več tisoč primerov. To pomeni, da je večja verjetnost kapi in drugih srčnih obolenj, če spite dovet do deset ur na dan. Manj srčnih obolenj pa je med ljudmi, ki spijo po sedem ur dnevno.

Prenehajte kaditi

Nemška medicinska revija je objavila anketo o posledicah, ki nastopijo, če kadilec preneha kaditi. Več kot polovica anketiranih, ki so se iz različnih vzrokov odpovedali cigaretam, je dobila večji apetit in so se nekoliko zredili. Sedemdeset odstotkov anketirancev je v jutranjih urah prenehalo kašljati, pri sedemnajstih odstotkih pa je bil kašelj blažji.

Rezultati ankete so pokazali, da vsak četrti kadilec, ki preneha kaditi, nima nobenih težav. Polovica jih mora od časa do časa nekaj vtakniti v usta, nekaj pa jih je postalo bolj nervoznih. Na drugi strani pa trpi za nespečno. stjo samo sedem odstotkov anketirancev, enajst odstotkov pa ima zaprtje.

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domov

III. DEL

Ne, Hrvatov in Slovencev antantne vlade Zaka, danes ni nobena skrivnost, odkar je objavila tajne antantne dokumente, iz katere je izhajala tajna antantna dokumenta v primeru zmage ne namerava dati precejšnemu delu Hrvatov in Slovencev jugoslovanske države, marveč hoče s precejšnjim delom hrvaškega ozemlja plačati Italijanom vojno.

Boljševiki so torej z objavo tajnih dokumentov in nato provizorične vlade hoteli opozoriti, da si antantna demokracija tolači samoodlobo narodne in demokratične zahteve malih narodov, ki jih smatra samo za sredstvo, za robo, s katero se mešetari pri uresničevanju svojih imperialističnih ciljev.

Ti načrti niso nič bolj demokratični kot antantni politiki ne mislijo na primer o Slovincih, kakor je še pred nekaj leti o tem, takratni antantni politiki, ki napolnjuje ozek prostor med Dalmatijo in Galijsko, ki razlikovale od misli bivšega italijanskega kralja Gallija, tega prav po laško zvitega, da bi prvo vojno zimo prišel v cesarstvo, da bi kasneje! — v obmejnih pokrajinah z Italijo položeno slovenskega prebivalstva do Avstrije, Galijski menil, da so to ljudje brez kulture, dolgujejo Avstriji, ki jih je pripeljala v cesarstvo račun Italijanov.

To seveda ni res, ker se jezikovne meje niso v ničemer spremenile od časov nastanka na mejah Furlanije, in zato tega ljudstva ni v mestih, kakršni sta Trst in Gorica, ki so njem italijanskega meščanstva vedno bolj čnej, ki ga Habsburžani niso prav nič ovirali, kmečko prebivalstvo pa še manj, saj je tedaj, ko se je v omenjenih mestih razvil, na primer zlasti goriški Nemci v zadnjih vojno zaradi svojih nacionalističnih in raznih dajali vselej prednost italijanskemu in ne

Stališča predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije in upravnega odbora gospodarske zbornice SRS

»O nekaterih perečih družbenopolitičnih vprašanjih razvoja kmetijstva in vasi«

I.

Gospodarska reforma je rešila nekatera vprašanja kmetijske proizvodnje in pripomogla k temu, da je postal ekonomski položaj kmetijstva enakopravnejši z drugimi gospodarskimi panogami. Z reformo sprejetimi izhodišči smo rešili pomembne kmetijski problem v Jugoslaviji: pridelovanje pšenice in koruze ter s tem poljedelsko proizvodnjo nasploh. Znotraj kmetijstva pa so ostala in so se še poostrila neskladja med poljedelstvom in živinorejo.

Ko obravnavamo pereča vprašanja razvoja kmetijstva in vasi, moramo ugotoviti, da je živinoreja za slovensko kmetijstvo temeljna in po blagovnosti prevladujoča panoga, ki odločujoče vpliva na splošni razvoj kmetijstva. Ugotavljamo, da so se v obdobju od sprejetja reforme do danes poslabšala že tedaj neugodna razmerja med cenami pridelkov poljedelstva in živinoreje zlasti v škodo slednje.

Slabšanja razmerij je poleg rastočih cen poljedelskih pridelkov (koruza) povzročil padec cen živine, kar je posledica zmanjšane izvoza živine, zmanjšane domače potrošnje, pa tudi subjektivnih slabosti v organiziranosti našega domačega trga. Ugotavljamo, da je to prizadelo predvsem primarno kmetijsko proizvodnjo, mnogo manj pa predelavo in trgovino. So pa celo številni primeri, da so predelovalne in trgovske organizacije v spremenjenih tržnih razmerah ustvarjale na račun primarne proizvodnje visoko akumulacijo.

Na ekonomski položaj so občutno vplivali tudi zvečani stroški in obveznosti kmetijskih organizacij in kmetov, kot so obresti na poslovni sklad, dajatve za zavarovanje proizvodnje, stroški za najemanje kreditov, podražitev reprodukcijskega materiala, opreme in osnovnih sredstev, obveznosti za zdravstveno zavarovanje kmetov, vodni prispevek, zvezni prispevek od osebnega dohodka iz kmetijstva itd.

Zaradi naštetih vzrokov je skoraj četrtina kmetijskih organizacij v Sloveniji poslovala ob polletju 1968 z izgubo. Tudi majhni osebni dohodki niso mogli popraviti poslovnega rezultata. Zato je upravičena bojazen, da se bo položaj do konca leta še poslabšal.

Ekonomsko stanje kmetijskih organizacij, se kaže tudi v zasebnem kmetijstvu in kooperaciji. Pri mnogih kmetijskih organizacijah je obseg proizvodnih dogovorov močno nazadoval, saj so se potrebe družbenih pitališč po živini, ki so jo redili kmetje-kooperanti, močno zmanjšale. Problematična je bila ves čas tudi prodaja druge kmečke živine, možna le občasno in še to po nižjih cenah kot prejšnji dve leti. Prodaja drugih kmetijskih pridelkov v Sloveniji leta 1968 poteka dokaj slabo.

Vse to otežuje gmotni položaj zasebnih kmetov, slabi stike med njimi in kmetijsko organizacijo ter povzroča težave v že tako skromni produkciji kmečkih gospodarstev. Kmetje v tem položaju težko poravnava družbene obveznosti in prispevke za zdravstveno zavarovanje. To pa slabo vpliva na razmerja v splošni in osebni potrošnji, še posebej na manj razvitih in bolj kmetijskih področjih v Sloveniji.

Zato je potrebno, da ob prednjih ugotovitvah, ki so bile potrjene v širokih razpravah po vsej Sloveniji, storimo vse, kar je v objektivnih razmerah mogoče, da bi kmetijstvu v Sloveniji zagotovili dolgoročen in kar najbolj ustaljen razvoj v enakopravnem razmerju z drugim gospodarstvom.

Da bi dosegli ta cilj, je treba:

1. razmerja primarne delitve privedi na raven reformnih izhodišč;
2. razvijati in izpopolnjevati sistem varstvenih cen, premij in regresov, razvijati funkcijo materialnih rezerv in fondov za rizik;

3. spodbujati z zunanjetrgovinskim in deviznim sistemom izvoz tistih pridelkov, ki v kmetijstvu v Sloveniji prevladujejo. Ti ukrepi lahko kmetijstvu zagotovijo večjo ekonomsko veljavo v bankah in v razmerju do predelovalne industrije ter trgovine;

4. pospeševati je treba proces samoorganiziranja in integracije. Ob ugodnejših ekonomskih pogojih se bo kmetijstvo lahko uspešneje in bolj enakopravno vključevalo v integracijo s predelavo in trgovino. Gospodarska zbornica bo odločno podpirala in aktivno sodelovala pri organiziranju teh procesov. Le tako bo mogoče ustrezne razdeliti dohodek in akumulacijo med primarno proizvodnjo, predelavo in trgovino;

5. realno je treba ocenjevati ekonomski položaj kmetijstva in ustrezno oblikovati kreditno politiko, uskladiti s plačilno sposobnostjo stare kreditne obveze kmetijstva, ki v sedanjem položaju mnogokje onemogočajo celo enostavno reprodukcijo. Kreditni pogoji naj bodo enaki tako za družbeno proizvodnjo kakor tudi za kooperacijo;

6. načela davčne politike morajo biti epotna in objektivno usklajena na vsem območju v Sloveniji, pri čemer je treba zagotoviti na hribovitih in pasivnejših področjih določeno spodbudo. Ta naj v ugodnejših ekonomskih razmerah skupaj z drugimi ukrepi zmanjša opuščanje kmetijstva in odseljevanje kmečkega prebivalstva. Z davčno politiko moramo pospeševati hotenja mladih kmetovalcev, da modernizirajo svojo proizvodnjo in postanejo tako donosnejši pridelovalci.

Ugotavljamo, da bo kmetijstvo le ob ugodnejših ekonomskih pogojih moglo snovati svoj razvoj bolj dolgoročno in bolj realno; le tako se bo lahko bolj organsko vključevalo v razvoj celotnega gospodarstva. V tem vidimo tudi podlago za hitrejši in uspešnejši razvoj samoupravljanja in kmetijstvu, še posebej na naši vasi.

II.

Področje zasebnega kmetijstva in vasi že dokaj dolgo zaostaja tako za razvojem družbenega kmetijstva kot za splošnim gospodarskim in družbenim razvojem. V letih močne podpore in naporov za čimhitrejši razvoj družbenega kmetijstva ni bilo razpoložljivih sredstev za istočasni razvoj zasebnega kmetijstva, čeprav je to prav tako prispevalo za njegovo modernizacijo. Pod vplivom uspehov, ki smo jih dosegli z razvojem družbene proizvodnje, je nastalo, se močno okrepi in razširilo mnenje, da zasebno kmetijstvo ni več pomembno. Zato smo kmetijske zadruge, ki so bile tedaj prevladujoča oblika organiziranosti v našem kmetijstvu, razrešili širših družbenih nalog, odvzeli pa smo jim tudi nekatere ugodnosti v poslovanju. S tem smo jih izenačili z drugimi kmetijskimi organizacijami. V takšnih razmerah je dobilo sodelovanje kmetijskih organizacij s kmeti spremenjeno obliko in vsebino. Izhodišče za sodelovanje je bil podjetniški interes. Ob takem odnosu do kmetov pa so zaradi poslabšanih gospodarskih razmer kmetijske organizacije razreševale predvsem vprašanja lastnega gospodarjenja. Tako smo ukinili večino kmetijskih zadrug in dopustili, da je naglo propadalo zadrugištvu, ki bi moralo biti v sedanjem razvoju vsekakor ena izmed pomembnih oblik in načinov demokratičnega, samoupravnega združevanja ter delovanja kmetov pri reševanju gospodarskih, družbenih in političnih nalog na vasi.

V tem trenutku je za naše politično delo važna že znana ugotovitev, da kmetijstva ni mogoče obravnavati po lastništvu, temveč celovito, v okvirih celotne gospodarske ureditve. Velika družbena blagovna proizvodnja je temelj nadaljnjega razvoja kmetijstva, kmečko gospodarstvo pa je v naši posebni strukturi njegov nepogreš-

ljiv sestavni del. Zato je nujno potrebno, da kmetijske in druge delovne organizacije prilagodijo svoje poslovanje delu s kmeti v skladu s samoupravnimi pravicami. Kmetje morajo biti enakopravno zastopani v zadrugištvih, v svetih kooperantov in v delavskih svetih v sorazmerju z dohodkom, ki ga ustvarjajo s svojim delom in s svojimi sredstvi v kmetijski proizvodnji.

Prizadevati si moramo, da bodo obstoječe gospodarsko in strokovno sposobnejše delovne organizacije tvorno povezovalе vse zainteresirane kmete na svojem področju. V kooperaciji in pri zadrugah moramo zagotoviti popolno samoupravljanje kooperantov, kadar gre za njihovo lastno delo in za dohodek iz njihovega lastnega dela. Kmetijske zadruge in druge organizacije za kooperacijo morajo biti dejansko samoupravni organ kmetov in oblika sodelovanja družbenega gospodarstva z njimi ter družbene podpore v boju za večjo storilnost na vasi.

Razumljivo je, da si kmetje lahko izboljšujejo svoje življenjske razmere le s pogojem, če bodo zvečevali svojo storilnost, bodisi v kmetijstvu ali pa z dopolnilnim delom v okviru celotnega socialističnega gospodarstva. Tega seveda prepusteni samim sebi ne morejo doseči, temveč v sodelovanju z zadrugami ali drugimi kmetijskimi in gospodarskimi delovnimi organizacijami. Predvsem bi se moral razširjati obseg vseh tistih oblik kooperacije, ki bolj vključujejo v proizvodni proces pridelke z zemljišča kmetov-kooperantov.

SZDL in Gospodarska zbornica bo dajala družbeno podporo kmetom, posebno tam, kjer ne bo razumevanja za delovno sodelovanje, da bodo kmetje lahko ustanovili tudi novo zadrugo ali interesno skupnost.

Zato se zavzemamo za spremembo zakona o kmetijskih zadrugah. Temeljni zakon naj bi omogočil ustanavljanje in oblikovanje kmetijskih zadrug kot specifičnih družbenih in gospodarskih organizacij, v katerih bi imeli zadrugiški aktivnejši vpliv pri oblikovanju proizvodnih odnosov na vasi. Temeljni zakon naj določa le splošna načela, podrobnosti pa naj bodo prepustene republiškemu zakonu in statutom.

Ob samoupravnem organiziranju kmetov v zadrugah in v kooperacijskih enotah je pomembna organizacija tudi pri nadstavi tako na posameznih področjih kot v republiki. Zadrugiški kooperanti niso zastopani v poslovnih združenjih, ki povezujejo kmetijske organizacije, premalo jih je tudi v samoupravnih organih Gospodarske zbornice. Da bi omogočili zadrugiškemu in kooperantom neposredno sodelovanje pri reševanju in soočanju o njihovih problemih, bomo ustanovili zadrugno zvezo ali podobno skupno organizacijo kmetijskih zadrug in kooperacijskih enot pri Gospodarski zbornici SRS.

Socialistična zveza in Gospodarska zbornica se zavzemata za izboljšanje odnosov v gospodarstvu. Pri gozdarskih organizacijah naj bodo kmetje deležni vseh samoupravljaljskih pravic, ki jim pripadajo kot proizvajalcem in soustvarjalcem dohodka. Samoupravljanje pa jim bo omogočeno v kooperacijskih enotah, v katerih bodo kmetje skupno z zaposlenimi enakopravno odločali o proizvodnji in delitvi dohodka, ustvarjenega v zasebnih gozdovih. V prihodnje pa bo treba preučiti tudi drugo problematiko, ki se pojavlja pri upravljanju z zasebnimi gozdovi.

Poleg tesnejšega sodelovanja med kmetijskimi proizvajalci je treba na samoupravnih načelih zagotoviti kmetijstvu boljše povezovanje s predelavo in trgovino. Trdne pogodbe med proizvajalci, živilsko predelovalno industrijo in trgovino ter skupne naložbe v proces proizvodnje kmetijskih dobrin bi lahko boljše zagotovile prodajo kmetijskih pridelkov. Take poslovne odnose bi morale s kreditiranjem podpirati tudi poslovne banke. Zato je treba hitreje razvijati samoupravljanje ne le v temeljnih delovnih enotah, temveč tudi v organizacijah, ki nastajajo pri povezovanju in poslovnem sodelovanju med proizvodnjo, predelavo in trgovino.

Pogosto ovira odnose kmetijskih proizvodnih, predelovalnih in trgovskih organizacij nezaupanje in medsebojna borba za dohodek. V vseh teh panogah so interesi delovnih ljudi dejansko istovetni, tako da bi moralo poslovno sodelovanje ob pravilni delitvi dela in dohodka onemogočiti nered, špekulacije in izsiljevanje na trgu.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

V sedanjih razmerah moramo podpirati vsako pobudo in vsako akcijo, ki bo aktivirala vas, jo proizvodno povezovala in mobilizirala vsa obstoječa sredstva. Preusmerjanje zasebnih kmetij v tržno gospodarstvo zahteva, da bolj spodbudno uredimo kreditiranje, davčno politiko in ustvarimo druge pogoje, pomembne za reprodukcijo.

Za zagotovitev boljših kreditnih pogojev v zasebni proizvodnji je treba organizirati, razširiti in utrditi hranilno-kreditno službo, ji dati enakovreden položaj v okviru hranilnega omrežja ter zagotoviti tem vlogam družbeno jamstvo. Z republiškim zakonom naj se uredi status hranilno-kreditne službe.

Hranilno-kreditna služba, ki ima pri nas uspešno tradicijo, bi lahko s povezovanjem sredstev kmetov, kmetijskih delovnih organizacij in bank vplivala, da bi se proizvodnja modernizirala in da bi bili procesi sodelovanja med obema sektorjema hitrejši. Kreditiranje bi moralo upoštevati specifičnosti kmetijske proizvodnje, medtem ko mora postati davčna politika usmeritveni in ne fiskalni instrument. Regresiranje, vezano na hranilne vloge, zbrane pri kmetijskih organizacijah, bi lahko bolje preprečevalo odtok sredstev in pospeševalo samoupravljanje v kmetijstvu.

Izredno pozornost moramo posvetiti splošnemu in strokovnemu izobraževanju kmetijskih proizvajalcev, da bi si le-ti tako pridobili in izpopolnjevali strokovno znanje. V zvezi s tem moramo pri tehničnem pouku v osemletkah obravnavati več snovi s področja kmetijstva. Podpirati moramo ustanavljanje kmetijskih in gospodar-

skih nadaljevalnih šol, tečajev in posebnih oddelkov za kmečko mladino pri obstoječih kmetijskih šolah v zimskem času.

Napredek kmetijstva je mogoč le ob stalnem uvajanju znanstvenih dognanj in novosti v proizvodnji, kar naj bi zagotovila kmetijska pospeševalna služba. Kljub razvitim oblikam raziskovalne in pospeševalne službe le-ta potrebam kmetov ne ustreza. Prepuščena je kmetijskim zadrugam in kooperacijskim entotam, ki jo večinoma organizirajo namensko na ozkem področju ter tako ne sodelujejo z vsemi kmeti, ki potrebujejo širšo strokovno pomoč.

Kmetijska pospeševalna služba mora zajeti celotno kmetijstvo pri izvajanju programskih nalog in aktivno vplivati na usmerjanje agrarne politike.

Za smotno delovanje kmetijske pospeševalne službe je treba trajno zagotoviti njeno organizacijo in financiranje. Poleg kmetijskih in drugih delovnih organizacij je treba v proračunih republike in občinskih skupščin že za prihodnje leto tej službi zagotoviti primerna finančna sredstva. V ta namen naj bi se pri občinah ustanovili tudi skladi za razvoj kmetijstva.

Splošno prizadevanje pri izobraževanju kmetovalcev in pri pospeševanju proizvodnje mora bolj podpirati tudi strokovni in dnevni tisk, predvsem pa radio, ki naj časovno ustrezno prilagodi sedanje oddaje, in televizija, ki naj ponovno uvede oddaje za vas.

Socialistična zveza in Gospodarska zbornica se bosta zavzemali za izboljšanje ekonomskega položaja kmetijstva, zboljšanje samoupravnega organiziranja in razširitev proizvodnega sodelovanja, kar bi omogočilo poleg zdravstvenega za-

varovanja tudi starostno in invalidsko zavarovanje kmetov. Zaradi neugodne starostne sestave in socialnega stanja na vasi bo potrebno zagotoviti dodatna sredstva, npr. prispevke od vseh zemljišč, od dohodka od vrednosti zasebnih gozdov v skupnem gospodarjenju, prispevke družbenopolitičnih skupnosti ipd. Ob tem pa bi morali pristojni organi preučiti sedanjo obremenitev kmetijstva in socialno problematiko ostarelih kmetov, upoštevajoč dejstvo, da dajejo naše kmetije brez večje družbene podpore fizične in intelektualne delavce, ki se zaposlujejo izven kmetijstva.

Aktivnost organizacij SZDL in Gospodarske zbornice SRS pri hitrejšem vključevanju kmetov v samoupravni sistem naše družbe mora biti stalna dolžnost. Sekcije SZDL za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi morajo postati širša tribuna kmetov, njihovih mnenj in aktivnosti v njihovih samoupravnih hotenjih. Treba je omogočiti večje sodelovanje kmetov pri odločanju o osnovnih vprašanjih, delu in življenju v družbenopolitičnih skupnostih ter ustrezno udeležbo v vseh samoupravnih in predstavnih organizacijah ter organih.

Sedanja dinamika ekonomskega, družbenega in političnega življenja na vasi terja še večjo aktivnost in akcijsko sposobnost SZDL ter drugih družbenopolitičnih sil, še večjo širino in boljšo organiziranost. Zato bosta SZDL in Gospodarska zbornica SRS s svojim nadaljnjim delom skupaj z zainteresiranimi organizacijami dajali pobudo in podpirali konkretno razreševanje sedanje problematike slovenskega kmetijstva.

80 let Podmlačanove mame

V nedeljo, 27. oktobra, je proslavljala Podmlačanova mama — Marija Debeljak z Jarčjega brda nad Lušo v Selški dolini svojo 80-letnico. Njen sin Zdravko, ki je zaposlen v Železnikih, in ima tukaj tudi svojo družino, mi je večkrat pripovedoval o njej, posebno o njenem sedanjem delu, o pisanju resničnih dogodivščin iz preteklosti.

Iz radovednosti sem se odločil, da jo obiščem na njenem domu. Lepo jesensko popoldne sem jo obiskal skupaj z njenim sinom. Ko sva zavila v dolino Luše in naprej na Jarčje brdo, mi je prišla na misel pesem Prelepa je Selška dolina. Ta predel doline je tako prijazen in čudovit posebno še v jesenskem času. Sonce je poslalo na obronke Starega vrha, ko sva prispela do Podmla-

čanove domačije. Lepo urejeno poslopje ter hlev mi je takoj dalo vedeti, da so tukaj pridne roke. Stopila sva v hišo in sprejem je bil pri srčen. Vesela in nasmejana slavjenka je takoj podala roko.

Začela mi je pripovedovati o njenem življenju. Rojena je bila v vasi Sv. Lenart, v družini je bilo 13 otrok. Njen oče je bil gozdni delavec, mati pa je gospodinjila ter opravljala delo babice. Ko je dorasla v deveto leto, je že morala na delo in si je sama skrbela za kruh pri opravljanju kmečkih del na sosednjih kmetijah. Dobro se spominja tistih časov, ko je bila večkrat brez vsakdanjega kruha. Teh težav jo je rešil njen pokojni mož Matevž Debeljak in v njenem 18. letu starosti je prišlo do poroke. Preselila se je na Jarčje brdo k Pod-

mlačanu in od tistega dne ji je bilo zmeraj lepo in nikdar več ni bila lačna. Z možem Matevžem sta imela 10 otrok. Vsi so odšli v svet, le eden je ostal doma in skrbi še danes za tradicijo Podmlačanove kmetije. Leta 1962 ji je mož Matevž umrl v 88. letu starosti. Pravi, da njega zmeraj najbolj pogreša, čeprav otroci lepo skrbijo zanjo in jo večkrat obiščejo. Ze sedmo leto teče, odkar jo je božezan privezala na posteljo in kmalu za tem je zabela s pisanjem. Pravi, da je že večkrat želela da bi pisala povesti ter resnične doživljaje, toda zaradi obilne družine ter dela na posestvu ni bilo časa za take stvari. Poprosil sem jo, naj mi pokaže njena dosedanja dela. Z nasmejanim obrazom je odprla predal njene delovne mize poleg postelje ter dala na mizo lepo zbirko zvezkov, v katerih je bilo opisanih vse polno resničnih zgodb in povesti iz življenja ljudi, ki so živeli in še živijo v teh krajih. Sin Matevž, ki je doma za gospodarja, mi je povedal, da to še ni cela zbirka in da ima še precej na podstrešju, seveda lepo shranjeno. Zanimivi so se mi zdeli zapiski iz njenih mladih let, ko opisuje, kako so jo hodili klicati ponoči na okno, med nekaterim takole piše:

»Potem je prihajov Janez, fejest fant, biv je že vojaščne prost. Tega sem pa kmalu vzljubila. Lojtro je pa mogu iz Rastovk prineset, da je prišu do okna, ker so oče imel vse lojtre zaklenjene!

Takah in podobnih doživljajev je vse polno opisanih.

Potem pa mi je povedala tudi dogodek, ki se ga izredno dobro spominja, in sicer kako so belili žgance, ko je sluzila na kmetiji. »Služkinje smo se sede v posebni sobi poleg kuhinje, ko so nam pripravljali kosilo. Zmeraj so prej povedali, kaj bomo jedli in nekega dne so nam pripravili koruzne žgance, toda zelo slabo zabeljene z zaseko. To se je takoj pokazalo v skledi, kjer je ocvirkov takoj zmanjkalo. Čudno se nam je zdelo, da je tako slabo zabeljeno, ko pa smo slišali šumenje žgancev, na katere je gospodinja zlivala zabelo, in to šumenje je trajalo precej dolgo, tako da smo bile preprčane, da je prišlo na žgance precej zabele. Iz radovednosti pa smo nekega dne pri kuhinjskem oknu naskrivaj ogledovale kako bodo zabelili žgance. Z razočaranjem in dolgim nosom sva dve de-

kli gledali prizor, kako je gospodar segrel kljuko od štedilnika tako da je bila zbeljena in potem vtaknil v vodo da je zašumelo — s tem pa je varal nas, ker smo mislile, da so zašumeli žganci, na katere je pritekla zabela».

Kasneje sem zvedel, da je Podmlačanova mama veliko naredila za partizane v NOB. Zalagala jih je s hrano in obleko.

Ob koncu najinega pogovora sem jo povabil k sodelovanju v rubriki Gorenjski kraji in ljudje in mi je obljubila, da se bo še odločila. Povedala mi je da ne bere veliko, najraje pa pregleda domači časopis GLAS, v katerem najde največ novic iz domačih krajev.

Ko smo se poslovili, sem ji zaželel še mnogo zdravih let, posebno pa še, da nadaljuje svoje pisateljstvo.

A. Sedelj

Podmlačanova mama

PETROL

PE LJUBLJANA

razglaš

PROSTO DELOVNO MESTO

**pomočnika
poslovodje**

BENCINSKEGA SERVISA
NA JESENICAH

Pogoj: kvalificiran delavec v trgovini z nekaj prakse v podobnih poslih.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov — Petrol, Poslovna enota Ljubljana, Ljubljana - Prešernova cesta

Iz Besnice: O denarju in milijonarjih (1)

Besničan France Kozjek, ki že dlje živi v Čačku v Srbiji, je za Glasovo rubriko Gorenjski kraji in ljudje napisal že več člankov o nekdanjem življenju in ljudeh v Besnici in okolici. Že nekaj časa pa imamo v uredniški mapli še tri njegove prispevke, in sicer: o denarju in milijonarjih, o petju na vasi ter o hišnih imenih in raznih drugih zanimivostih. V nekaj nadaljevanjih bomo te tri njegove zapise objavili; danes začnemo s člankom o denarju in milijonarjih.

O tem, kaj je denar, ni treba dosti govoriti, saj to vsi vemo. Pravijo, da ni dobro, če ima človek preveč denarja, če pa ga ima premalo, je pa še slabše.

O denarju imamo dosti pregovorov. Za primer jih nekaj naštejmo!

Cas je denar. — Denar ima spožek rep. — Kadar imajo otroci denar, imajo kramarji semenj. — Denar je sveta vladar. — Denar je v pogubo ljudem, ki ga ne znajo pravilno uporabljati. Itd.

V mojem življenju se je že dostikrat menjalo ime denarja, še večkrat pa njegova vrednost. Moj oče mi je pripovedoval, da so bili včasih v veljavni srebrni toarji (Maria Theresa Taler) in cvancigariet. Ko sem bil jaz mlad, to

larji niso bili več v prometu, bilo pa jih je še dosti med narodom, saj so bili iz čiste srebrenice. Vsak fant, če se je le hotel postaviti, je imel uro s srebrno verižico, na kateri sta visela po dva ali še več tolarjev. Lepo je bilo gledati fante, kako so bili lepo oblečeni, ko so se v nedeljah zbrali večinoma po kegljiščih. Visoke škornje, lepo izdelane obleke, na glavi klobuk s krivci, na lajbelju pa obešena verižica s tolarji, ki so zažvenketali, kadar je fant vrgel kroglo.

V takratnih časih so fantje večkrat zapeli pesem:

Ko bi jaz vedela,
kdo bo moj ljubi,
jaz bi mu kupila
sama za svoje,
urco cilindro,

srebrno ketenco,
da bo jo nosil
fantič moj.

Drugi del kitice se je potem nadaljeval:

...srajco brhanasto...
...hlače lrhaste...
...lajbelček žameten,
da b bil bolj pameten...

Če bi to pesem peli še danes, bi prav gotovo dodali še tole kitico:

Ko bi jaz vedela,
da boš ti ljubi moj,
jaz ti bom kupila
sama za svoje,
kupila avto ti bom
tako, tako,
da se boš vozil
fantič z menoj.

Razen kegljanja drugega športa niso poznali. Pri vsaki gostilni so imeli kegljišče. Navadno so imeli veliko lo-po, kjer so bile postavljene mize in kjer so se zadrževali kegljači, drugi del kegljišča pa je bil navadno nepokrit. Tu so se zbirali fantje in mošje; nekateri so kegljali, drugi samo gledali in se po-

govarjali o dogodbah doma in po svetu. Vedno se je našel kdo, ki je odšel v svet, v tovarno, k vojakom ali kam drugam. In vsak, kdor je prišel domov na obisk, je pripovedoval, kako je v drugih krajih, pripovedoval je o svojih doživetjih itd. Vsi so ga zvesto poslušali, mu postavljali razna vprašanja in dopolnjevali njegovo pripovedovanje z doživljaji iz svojega življenja. Na bližnjem bregu smo v travi sedeli otroci, z velikim spoštovanjem gledali starejše fante in radovedno poslušali njihova pripovedovanja in pogovore. To se je ponavljalo vse leto, če je bilo le malo vreme, razen seveda pozimi.

Nekoč sem bil priča zelo zanimivemu razgovoru. Na kegljišču pri Znidarju v Besnici je sedel tudi Hlipov Tone, ki se je izdajal za desetega brata, čeprav ni bil, vendar je bil po načinu življenja le podoben osebi iz Jurčičevega romana. Prehodil je dosti sveta in znal je svoje dogodivščine zelo zanimivo povedati. Med pogovorom je vprašal gostilničarjevega sina Janeza, ki je bil eden

najlepših in najbolj postavnih fantov v Besnici, naj mu pove, kaj je manj kot nič. Ne Janez in ne drugi fantje na to vprašanje niso znali odgovoriti, potem pa jim je Tone za pol litra vina čisto na kratko sam povedal: »Manj kot nič je dolg«.

Da bi ga bolje razumeli, je nadaljeval: »Če imaš na primer 500 goldinarjev dolga, moraš dve do tri leta dobro delati, da boš dolg poplačal. (Poprečen dnevni zaslužek delavca je bil takrat en goldinar.) Se, ko boš ta dolg poplačal, ne boš nič imel, torej boš imel toliko, kot imam jaz danes, ko nič nimam, pa sem bogatejši kot tisti, ki ima dolg.«

France Kozjek
(Prihodnjič naprej)

Trgovina Šipad v Kranju

ZAPOSILI TAKOJ

mizarskega
pomočnika

razcestja
na
177

omemjale posebej. Boljševiške Rusije razvidno, da ane samostojnosti v celom slovenskega njihovo udeležbo

nov bivše carske meške narode, kakso odov in da se za ne meni, marveč o »demokratsko« načrtov.

govori. Odločujoči to skoro nič dru-pohievem ljud-slovenskem na-Adrijo, se niso v Trstu Carla Italijana, ki je al, spoznali šele tal, predvsem raz-aterem je Carlo pa je imajo, jo in protežirala na

udstva proti jugu jihovih prednikov treba naseljevati vala s priseljeva-nski vitez in zna-omače, večinoma ali v mesta šele rija. je bilo res, saj so desetletjih pred valnih prizadevanj nekemu življu, ker

so se jim pri gradnji »nemškega mostu« do Adrije zdeli Italijani manj nevarni kakor kmetiški in tudi po Karlovem mišljenju neizobraženi in nekulturni Slovenci.

Cesar se je za kronovinsko deželo Küstenland, kakor Nemci imenujejo Trst in Tržaško ter Gorico z vipavskim, poseškim in briškim zaledjem skupaj s furlansko Gradlško, začel podrobneje zanimati šele ob italijanski vojni napovedi in ob vdoru italijanskih vojska v del te dežele, kjer je še pred letom potekala soška fronta. Takrat je celo podrobneje preštudiral zgodovino Trsta in Gorice. Ni ga toliko zanimala sama zgodovina, vendar si je na primer zapisal nekaj zgodovinskih podatkov o Trstu, da bi lahko v času, ko je šel na inspekcijsko potovanje na soško in kraško doberdobsko fronto, tržaškim občinskim mošjem povedal, kako zelo mu je Trst pri srcu. Prav zaradi tega se je potrudil in si zapomnil, da je mesto Trst bilo v osmem stoletju pred našim štetjem rimska kolonija Tergeste, iz katere se je kmalu razvilo pomembno pristaniško in trgovsko mesto. V srednjem veku je bil Trst pomembna škofija z obsežnim zaledjem, dokler se tržaškemu meščanstvu v trinajstem stoletju ni posrečilo, da so se otresli škofovskega jarma in dosegli določeno mero samostojnosti. V naslednjih treh stoletjih so tržaške meščane »nadlegovali« Benečani in jim hoteli zavladati, čeprav je bilo mesto z obalo in zaledjem vred že od leta 1382 pod avstrijsko zaščito in oblastjo, kar je cesar Karl vedel že kot deček, ko se je poglobljal v zgodovino svojega habsburškega rodu in pri tem slišal za Habsburžana Leopolda III., ki je spravil Trst pod habsburško oblast. Odkar Trst niso več vznemirjali Benečani, je bilo mesto neprenehoma pod habsburškim žezlom z izjemo dveh napoleonskih obdobij v letih 1797—1805 in 1809—1813. V tem obdobju je prenehal Trst biti svobodno pristanišče, privilegij, ki ga je Trstu dal že Karl VI.

— Ja, Karl, der Sechste!

To je lani, ko se je vračal z ogleda kraškega dela soške fronte (bilo je 21. avgusta 1917, peč tisoč topovskih žrel je zasipalo s smrtno italijanske järke, bil je čudovit pogled na stebre dima, kameinja in jekla!) nalašč poudaril in obljubil, da bo v svoji skrbi za Trst posnel svojega davnega predhodnika in soimenjaka Karla VI, prav tako kakor se je minulo leto hotel s soimenjakom Karlom IV., ustanoviteljem Karlove univerze v Pragi, prikupiti Čehom in se jim tako ponuditi za kralja morebitne nove češke države.

Ime Karl mu je bilo zaradi mnogih pomembnih zgodovinskih cesarjev in kraljev kakor nalašč v nekaterih kronovinskih deželah in mestih, v katerih so njegovi cesarski in kraljevi soimenjaki zapustili svojo pozitivno zgodovinsko sled. V Trstu je zagotavljal, da mu je Karl VI. zgodovinski vzor, obenem pa se je dobrič italijanskim mestnim svetnikom in jim zagotavljal, da jim verjame, da nimajo nobenega stika in zveze z italijansko iredento, ki je bila v resnici skoro brez pomena.

— Die Irredentisten waren wirklich in Triest, aber das war noch vor dem Kriege, und auch damals waren sie nur ein kleines

Häuflein, — je poudaril. Drugi tržaški Italijani so bili kakor tržaški Nemci in celo Slovenci zvesti Avstriji in cesarski habsburški hiši. Ali ni že pred sto leti, leta 1819, tržaško mesto prešlo za to zvestobo častni naslov najbolj zvestega mesta v cesarstvu allergerueeste stadt.

Da, tako je govoril pred dobrim letom tržaškim občinskim svetniki, kom in jim dejal, da se je od tedaj tržaško mesto že večkrat pokazalo vredno svojega imena, tako tudi v letu 1848, ko so tržaški Italijani ostali zvesti habsburški hiši in s tem povzročili jezo pri Benečanih, teh zagriženih sovražnikih Avstrije in tržaškega mesta.

— Ja, die allergerueeste Stadt hat sich des Ehrentitels auch im Jahre 1848 würdigen bewiesen, indem es treu zu Österreich hielt, daher auch Venezianer einen glühenden Hass auf die »meineidige unwürdige Schwesterstadt« hatten, die ihres italienischen Ursprunges so gänzlich vergass.

Nalašč jih je spomnil na čas pred sedemdesetimi leti, ko so Evropo in cesarstvo pretresale meščanske revolucije, in na takratno zvestobo njihovih prednikov do cesarstva in habsburške cesarske hiše in jih potem spomnil, kaj vse je habsburška hiša zanje storila in je še pripravljena storiti, saj ima Trst za cesarstvo ne samo pomen največjega jadranskega pristanišča in tržišča, marveč tudi poseben nacionalni pomen.

— Triest ist für uns auch die grösste italienische Stadt der Monarchie und bildet als solche einen Anziehungspunkt für das italienische Element des Österreichischen Kaiserstaates, — je v svojem govoru nalašč poudaril italijanstvo Trsta, obljubil celo italijansko univerzo, ki je v predvojni letih niso ustanovili, da bi ne razburjali Slovencev in zaradi skrbi, da bi se na univerzi utrjevala in utrdila cesarstvu sovražna italijanska iredenta, ki pa so jo, kakor se je pokazalo ob italijanski vojni napovedi, precejnevali.

Da, tudi o italijanski univerzi v Trstu jim je govoril.

»Die nationale Bedeutung einer Universität in Triest würde zweifelsohne eine grosse sein; auf den Unerrichtsanstalten beruht ja die Zukunft, von der Viele behaupten, sie gehöre in Istrien den Slawen...»

In da bi utišal mnenja, da bodočnost v Istri pripada Slovanom, je v zaupnem pogovoru s tržaškimi italijanskimi občinskimi svetovalci poudaril, da je on drugačnega mnenja in da bodočnost kljub slovanski večini v obalnem zaledju pripada tistim, ki imajo višjo kulturo.

— Tatsache ist (tako je govoril), dass die slowenische Nationalität im Küstenlande überwiegt und derselben in Triest selbst etwa ein fünfteil der Bewohner angehört, aber unbestreitbar ist (je poudaril), dass die Italiener eine höhere Kultur repräsentieren und dass von dieser Seite am ehesten jener Fortschritt in der Entwicklung des Handels und Hafenverkers unserer Küstenländer zu erwarten ist, gleich, als wir den Frieden erkämpfen werden.

Po Prešernovih stopinjah

V prejšnjem sredinem Glasu sem prebral zapisek o zamisli krajevne skupnosti Kranj—center, da bi uredila zraven Prešernovega gaja otroško igrišče.

Trenutno mi sicer ni znano, kako si urbanisti zamišljajo zazidavo in izpeljavo poti okrog kompleksa Prešernovega gaja, ki bo gotovo tudi v novih načrtih ostal kot zaščiten zelenica. Toda s stališča prešernoljubivih občanov otroško igrišče v neposredni bližini pesnikovega groba nikakor ne bi motilo. Rad je imel otroke ljubeznivi doktor Fig, čakal jih je pred šolo, se potem igral z njimi in jih na koncu povabil še na gostijo v slaščičarnico k Puščavniku ali kam drugam.

Otroški vrišč in smeh pesnika ne bo motil — bolj ga motijo nočni vandali, ki brez občutka za dostojnost rogovilijo po Gaju. — Že nekoliko utrujen sem od navajanj predlogov, kako rešiti vprašanje režima v tem javnem parku. Saj je vse — le bob v steno!

A kljub temu, še enkrat zapišem: gaj — z gledanjem se po antičnih gajih — je svetel, prosojen nasad. Ne kaka mračna, zaraščena džungla, po vrhu še ograjena s srednjeveškim obzidjem!

Ko smo po vojni pričeli staro pokopališče preurejati v Prešernov gaj (prvotno Gaj pesnikov, da ne bi Jenka postavili v senco!), smo resda pustili nekaj starih cipres, da ne bi bil prostor povsem prazen. Rekli smo si: ko bodo mlade breze porasle, bomo one žalostne črne ciprese odstranili. Da bo novi brezov gaj svetlejši, prosojnejši, prijaznejši!

Prav tako naj bi bila ograja: redka, lahna, zelena mreža ali pa le nizka živa meja. Seveda nenehno mislim tudi na zožitev gaja: na oni prostor, kjer sta grobova obeh pesnikov. V njuno bližino bi postavili tudi spominsko piramido, postavljeno v čast Gortanu in junakom, padlim na Bazovici. Tako bi ob Gregorčičevi ulici dobili prostor za ozko paviljonsko zgradbo Prešernovega instituta, ki bi bil funkcionalno zvezan z Gajem.

VITEZI S KIESELSTEINA

Razmišljanja o dokončni ureditvi Gaja, ki se vleče gotovo že kot dolga povest o jari kači, so me ponovno vodila po stezah ob starem pokopališkem obzidju. Vanj je dal arhitekt vzdati tudi nekaj fragmentov nagrobnih plošč z opustelimi grobovi. No in tako so v severnem zidu, na notranji strani, vzdani kosji nagrobni plošč z imeni vitezov s Kieselsteina. Bila je to seveda v bistvu meščanska rodovina Pagliaruzzi, ki si

je pridobila plemiški naslov šele z nakupom starega kranjskega gradu Kieselsteina.

Ne bi omenili teh pozabljenih vitezov, če ne bi bilo njihovo ime tako intimno vezano s Prešernovim: v Ljubljani je mladi gimnazijec iz gorenjske Vrbe bil kar nekam domač pri Pagliaruzzih v njihovem Cekinovem gradu pod Tivolijem. Bil je učitelj otrok Zige Pagliaruzzi in eno leto celo stanoval v njegovem gradu. Vpliv tega leta (1819/20) in tesno sožitje s frankofilsko in framazonsko rodbino Pagliaruzzih, je bil na občutljivo Prešernovo duševnost gotovo pomemben.

Drug prijazen spomin na to rodbino pa je vezan že na Prešernovo kranjsko dobo: 1848, na začetku leta, še v zimi, se je tudi naš pesnik udeležil nekakega plesa v Kieselsteinu. Tradicija je ohranila mično anekdoto o razvneti plesalki, ki je Prešernu zataknila vrtnico v rever njegovega fraka. In pesnik je dogodek zli v priložnostni verz: »Eno rož'co m' je dala...«

A vrnimo se k zidu in k vanj vzdanim ploščam! Na eni od njih preberemo: NATALIS PAGLIARUCCI AEQUES AB KIESELSTEIN AUREA MEDICA ORNATUS... Nadaljnji podatki in tekst napisa so že v zemlji, pod nivojem...

Seveda pa so nam znani ti podatki iz zgodovine (Kranja. Kajti prav ta Pagliaruzzi (1746—1832) je bil od leta 1797 župan kranjski. Bil je po poklicu zdravnik, uveljavljaj pa se je tudi kot umen podjetnik. Znan je bil kot odločen frankofil. L. 1793 si je kupil grad Kieselstein, l. 1809 pa mu je bilo podeljeno plemstvo (vitez s Kieselsteina).

Natalis Pagliaruzzi je bil slej ko prej prijatelj slovenskega jezika in naklonjen našim narodnostnim težnjam. Prijateljske stike je imel Natalis tudi s koroškim pesnikom Urbanom Jarnikom. Ta je kranjskega župana l. 1815 tudi osebno obiskal.

Sin Natalisov, Ziga Pagliaruzzi, je bil lastnik ljubljanskega Cekinovega gradu in gostitelj Prešernov. Antonija por. Kalkar, kranjska gostiteljica pesnikova pa je bila Natalisova hčerka.

Toliko misli se zbudil v človeku ob pogledu na en sam del nagrobne plošče, vzdane v pokopališki zid...

PLEMENITI MECEN

Med opuščeni nagrobni ploščami, katerih dele so — ob preureditvi starega pokopališča v Prešernov gaj — vzdani v obnovljeno obzidje, je tudi plošča rodbine Babič. Ostala sta le dva fragmenta nekdanjega nagrobnička, vzdana na zunanji

strani nekdanjega pokopališkega zidu, z licem proti severu.

V občestvo slovenskih velikih mož pa je stopil le člen te rodbine Franc Babič; rodil se je v Kranju 17. novembra l. 1868 — torej natančno pred sto leti! Zato je gotovo tem bolj prav, če danes počastimo njegov spomin.

Franc Babič je bil po poklicu sicer le trgovec — toda njegovo praktično in tiho rodoljubje je preseglo glasne fraze marsikaterega takratnega narodnega veljaka.

Franc Babič je bil mecen! Mecen v najbolj klasičnem smislu. Bogastva, ki si ga je pridobil s trdim in razumnim delom, ni hotel uživati sum — vse življenje je podpiral dijake, Glasbeno matično in Sokole. Najbolj pa mu je bila pri srcu narodnoobrambna šolska Ciril-Metodova družba. Njej je ob svoji smrti, 22. avgusta l. 1913, zapustil pretežni del vsega svojega premoženja. Pa tudi hišo na Dolenski cesti št. 14 v Ljubljani. Na pročelju te hiše je še danes ohranjena spominska plošča hvaležnosti plemenitemu mecenu — rodoljubu.

Skoro nehote nam, ob misli na Babiča, uide spomin tudi na leta živahnega delovanja Ciril-Metodove družbe.

Prešernov rodoslovec in daljni njegov zlahtnik profesor Tomo Zupan. O njem, kot vlastelinu z bližnjega Okroglega, je v naših zapisih že tako večkrat stekla beseda.

Naše vrstice o mecenu Babiču in o Ciril-Metodovi družbi ne bi mogli zaključiti, ne da bi se s skrbjo ozrli na zapuščene rojake onstran meja. Ne mislim le na Korošce, Goričane in Tržačane, ki jim je na osnovi meddržavnih pogodb zagotovljena — vsaj na papirju — neka pičla pravica do uporabe materinega jezika.

Pač pa mislim na Slovence v Kanalski dolini in na rojake v Benečiji — ti nimajo ničesar, niti statusa narodnostne manjšine... Pri nas pa se tako trudimo, da bi na Reki in v Istri v vseh ozirih podprli laško manjšino. Na zunaj včasih kar preveč — s pretirano dvojezičnostjo, ki dela vtis, da je neki kraj bolj laški, kot v resnici je. Recipročnost je lepa reč — toda obvezna za oba partnerja! Koliko slovenskih napisov pa vidimo onstran meja, kjer žive Slovenci res strnjeno, na zemlji svojih dedov?

Kdor je kdaj potoval po Italiji in prišel v dolino Aoste je slišal in videl tamkaj mnogo francoščine. Manjši-

Morda bo kdaj nova šolska Ciril-Metodova družba tudi na tej obrambni fronti utegnula odigrati svojo tradicionalno vlogo?

Dodamo pa lahko tem vrsticam še zanimiv podatek, ki prica, da Babiči niso kaki nedavni priseljenci: že l. 1424 zasledimo med najuglednejšimi meščani, ki so smeli iz svojih vrst izbirati mestnega sodnika, tudi ime Jurija Babiča. Pozneje je prišel v Kranj še drugi rod Babičev, to pot iz Velesovega. Bili so kovači in se naselili v hiši na začetku Stare ceste (*pri Gračanu).

JENKU SPOMENIK

Prihodnje leto, dne 18. oktobra 1969, bo poteklo sto let od smrti Simona Jenka, prvega pesnika — umetnika za Prešernom. Gotovo se bo ves slovenski svet spomnil te obletnice. Mnogo bodo pisali o krškem liriku, o Simonu iz Praš, kako je ustvarjal in koliko je trpel...

V Kranju, kjer je Simon Jenko preživel svoja zadnja leta in tudi umrl, pa smo dolžni storiti nekaj več. Od poceni besed krenimo raje s veljavnim, trajnim dejanjem!

Najprej je treba urediti bolj estetsko pesnikov grob. Predvsem več cvetja! Takoj nato pa strokovno restavrirati nagrobnik, ki je prav v letošnjem letu moral utrpeti tolikšne okvare. Seveda je treba misliti tudi na zimsko zaščito, kajti kamen se zmrzal; ne bo mogel več dolgo upirati.

Ulica, v kateri stoji hiša Jenkove smrti, se je dolga desetletja imenovala Jenkova ulica. Le kaj je bilo potrebno, da so jo po l. 1945 preimenovali?

Menda ne bi bilo pretežko, če bi operacijo preimenovala znova napravili: narodnemu heroju Tonetu Tomšiču bi gotovo bolj pristojala široka svetla ulica v novem, modernem Kranju. Ozke »gase« v starem mestu pa naj se imenujejo po starejših zgodovinskih osebnostih, ki so tu živele in delovale. Kako prehitro smo ukrepali v dneh vrenja, dokazuje tudi odstranitev Layerjevega imena iz oznama naših ulic.

Ljubljana ima že dolgo svojo Layerjevo ulico, Kranj pa se svojega značilnega slikarja, ki je imel celo svojo slikarsko šolo, kar nekam sramuje. — Mlademu rodu, ki ne more vedeti za stara pomenovanja kranjskih ulic, povem, da je bila Layerjeva ulica sedanja Jenkova, Jenkova pa sedanja Tomšičeva.

In ko bo vse predlagano narejeno, bo morda res kazalo misliti še na javni spomenik pesniku Sorškega plemija. Kar ponuja se prostor zanj: med obema kritašema šole Simona Jenka! Seveda so še druge možnosti, prav pa bi bilo, če bi Kranj spajal za stoletnico pesnikove smrti dobil novo umetnino — spomenik Simona Jenka.

Crtnimir Zorec

Drmljev relief pesnika Prešerna, o katerem smo pisali v Glasu dne 6. t. m.

Gradila je slovenske šole in plačevala učiteljstvo na vsem narodnostno ogroženem ozemlju: na Koroškem, na Goriškem in v Trstu. Žal se še ni našel zgodovinar, ki bi v celoti prikazal velezaslužno vlogo Ciril-Metodove družbe pri reševanju našega narodnostnega obstoja na severnih in zahodnih mejah slovenskega etničnega ozemlja. Dalo bi se kar statistično povedati, koliko otrok je Ciril-Metodova šolska družba otela potujčevanju.

Misel na to patriotsko ustanovo pa nam je ljuba tembolj, ker vemo, da ji je bil ustanovitelj in dolgoletni prvomestnik (t. j. predsed-

na je očitno ne le tolerirana, pač pa tudi podpirana. Enako je tudi v Južni Tirolski, kjer nemščine prav nihče ne preganja: govornica, napisi, šolski — vse je nemško ali pa vsaj dvojezično.

V Aostii in Južni Tirolski so se Italijani izkazali zares tolerantne. Le zakaj do naših rojakov v Kanalski dolini in v Beneški Sloveniji taka nestrpnost? Ali le zato, ker za Francozi v Aostii stojijo mogočna Francija, za južnotirolskimi Nemci pa velik nemški narod? Kaj smo mi res premtajhni in prešibki, da bi mogli biti rojakom onstran meja vsaj moralna opora?

Nesreče zadnjih dni

V petek, 8. novembra, nekaj pred šesto uro zvečer se je na cesti Ste Marie aux Mines v Trzihu zaletel v pravilno osvetljen vprežni voz voznik motornega kolesa Janez Muzik. Pri tem je bil huje ranjen, njegov sopotnik pa laže.

Zaradi prevelike hitrosti se je v petek zvečer na cesti drugega reda na Bledu zaletel voznik osebnega avtomobila Stanislav Zupan iz Bohinjske Bele. Avtomobil je trčil v levo stran ograje na mostu, ki vodi prek odtoka iz Blejskega jezera. Pri tem je bil sopotnik v avtomobilu laže ranjen, na avtomobilu pa je škoda za 15.000 N din.

V soboto dopoldne je trčil v drsno ograjo na Podlublju voznik osebnega avtomobila zagrebske registracije Milan Knez. Nesreča se je pripetila zaradi neprimerne hitrosti. Ranjen ni bil nihče, na vozilu pa je za 20.000 N din škoda.

V soboto zvečer je na Oldhamski cesti v Kranju voznik mopeda Alojz Golob zadel petnajstletno Zdenko Stepan, ki je nenadoma zunaj prehoda za pešce prečkala cesto. Pri padcu se je Zdenka huje ranila.

V nedeljo, 10. novembra, je na cesti JLA pri vojašnici osebni avtomobil, ki ga je vozil Matija Holešek iz Trbovelj, zadel z desnim blatnikom vojaka Vladimírja Doljšaka, ki je šel po skrajnem desnem robu ceste. Ranjena ga vojaka so odpeljali v vojno ambulanto, voznik pa je pobegnil. Delavci milice so zapuščenemu vozilu kmalu našli v gozdu pri Kokrici. Voznika so začeli iskati s slednim psom, vendar se je ta prej sam javil pri stalni službi in obžaloval svoje dejanje.

Istega dne zvečer je na cesti drugega reda pri vasi Brnik osebni avtomobil, ki ga je vozil Franc Korče, zadel kolesarja Franca Kocelja iz Vodice. Pri trčenju se je

Kocelj hudo ranil in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo kritično. Voznik osebnega avtomobila je najprej trdil, da ni zbil kolesarja, pač pa je le prvi prišel na kraj nesreče. Kasneje je Korče le povedal, da je sam povzročil nesrečo.

Na cesti tretjega reda v vasi Dobje pri Poljanah sta v nedeljo zvečer trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Alojz Mravlja iz Stare Loke in voznik motornega kolesa Franc Bizjan. Nesreča se je pripetila, ker je voznik osebnega avtomobila pri srečanju vozil po levi strani ceste. Bil je tudi pod vplivom alkohola. Motorista so z zlomljeno nogo odpeljali v ljubljansko bolnišnico, medtem ko je bil voznik avtomobila le lažje ranjen. Škoda na vozilih je za 3500 N din.

V ponedeljek, 11. novembra, dopoldne se je pri vasi Meja na cesti prvega reda prevrnil s ceste osebni avtomobil, ki ga je vozil Andrej Bakovnik. Avtomobil je iz neznanega vzroka zapeljal s ceste, se prevrnil na streho in spet nazaj na kolesa. Voznik je bil pri tem ranjen, na avtomobilu pa je za 5000 N din škoda. L. M.

Vlom v lovsko koč

V noči od 10. na 11. november je neznanec vplnil v lovsko koč v Breznici pri Skofji Loki. Pri vlamu je uporabil sekuro in drugo orodje, ki ga je našel v kletni drvarnici. V koč je našel 60 N din in si jih prisvojil. Popil je nekoliko vina in pojedel nekaj kumaric. Za neznanecem poizvedujejo. Škoda je za okoli 160 N din.

Gradbeno podjetje Šiška je pred kratkim na Laborah (nasproti stare bencinske črpalki) začelo graditi še eno črpalko. Črpalko bodo zgradili, da voznikom motornih vozil, ki so namenjeni profi ljubljani, ne bo treba zavijati v levo. Predvideno je, da bo črpalka zgrajena do konca tega leta. Na novi črpalki bodo prodajali vse vrste bencina razen gospodinjskega olja. — Foto: F. Perdan

Mladi Prešernovci v ospredju

Na I. redni konferenci pionirskega odreda dr. France Prešeren v Kranju so se mladi člani te organizacije konkretno dogovorili o svojem nadaljnjem delovanju. Sprejeli so program tekmovanja in svoje notranje aktivnosti za dve leti.

Pionirji te šolske skupnosti so bili že doslej v ospredju. Zlasti v občinskem merilu. Po doseganju izkušnjah so izpopolnili in prilagodili najustreznejše oblike tekmovanja, nje ter razvili raznovrstne dejavnosti, da bi tako zajeli v aktivno sodelovanje čimveč pionirjev, ki jih je tu okrog 1200. Tako so sprejeli pester program za prometni krožek, za ljubitelje filma, šaha, za podmladek rdečega križa in druge. Zlasti se s svojo aktivnostjo uveljavljajo taborniki in planinci. Celotno tekmovanje, ki je v okviru jugoslovanskih pionirskih iger pod naslovom »Ljubimo svojo domovino in vse bratske narode« vsebuje tudi spoznava-

nje mladih s samoupravnim sistemom in razne oblike sodelovanja s pionirji ožje in širše skupnosti. Tako imajo že zelo razvito dopisovanje s pionirji v Leskovcu pri Krškem. Dopisovanje in izmenjavo razglednic bodo razvijali skladno z rastom njihovih članov. Cicibani bodo sodelovali s soslednimi vrsti,

prvi razredi s sovrstniki kranjskih šol, naslednji že s šolami v občini, zatem v republiki ter v Jugoslaviji. Ti isti iz osmih razredov, kjer se že tudi učijo tuje jezike, pa so že in bodo še našli stike za dopisovanje s sovrstniki zlasti v slovenskih nacionalnih območjih v zamejstvu. K. M.

Kdo naj vzame v roko lopato?

Že pred meseci so delavci prekrili del strehe na pritlični stanovanjski zgradbi na Savski cesti na Slov. Javorniku. Dolga pritlična stavba je v neposredni bližini stanovanjskih blokov in meji na cesto, ki je dobila naziv po padlem prvoborcu Francu Finžgarju. Od tedaj, ko so delavci končali delo na strehi in zmetali neuporabno opeko na prostor pri hiši na cestni strani, se nihče ne zanima več, da bi te kupe odpadnega materiala odstranil in počistil prostor pred hišo. Ni to morda dolžnost podjetja, katero je delo na strehi opravilo ali

pa je to naloga hišnih stanovalcev, katerih v tej stavbi niti ni malo. Na tej stavbi je pritrjena spominska plošča pok. Kelih Mari, ki je bila med okupacijo na tem mestu zverinsko umorjena. Na dan mrtvih je bila spominska plošča očiščena in okoli nje je bilo obešenih več vencev. Tudi prostor pred ploščo je bil izravnani in posut s peskom in tako je še bolj viden ostali del zamenjenega prostora, kar nikakor ni v čast stanovalcem tega naselja.

srš

Na Komunalnem servisu v Kranju smo izvedeli, da bodo konec tega meseca že odprte mrliške vežice na kranjskem pokopališču. Prav zdaj končujejo še nekatera zadnja notranja dela. Za nove mrliške vežice je bilo potrebnih okrog 80 milijonov starih dinarjev. — Foto: F. Perdan

Zahvala

Ob prerani izgubi naše ljubljene mame, babice sestre in tašče

Marije Urbanček
rojene Ovijač

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in dobrim sosedom, ki so nam v težkih dneh stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu kaplanu iz Cerklj in za njegove besede, ki so bile izrečene ob odprtem grobu, krajevni organizaciji ZB Cerklje in vsemu zdravstvenemu osebju na Golniku. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin France s sinom Francitom; hčerki Marija in Milka z družinama ter drugo sorodstvo

Velesovo, Kranj, Zalog, Kamnik, Mengeš, München dne, 9. 11. 1968

Prodaj

SVEŽA JAJCA prodaja vsak torek, sredo in soboto do pričetka valilne sezone po zelo ugodni ceni, VALILNICA v NAKLEM pri Kranju 5421

Prodaj TRAKTOR po izbiri, Kranj, Jezerska cesta 71 5450

Prodaj komplet ELEKTROMOTOR 7,5 KM, Cerklje 50 5466

Prodaj več 6 tednov starih PUJSKOV in več starinskih OKEN z zelenim kamnom, Zemlja Filip, Selo 32, Zirovnica 5467

Prodaj plinsko PEC elra in BRZOPARILNIK, Ponudbe poslati pod »AIDA« 5468

Prodaj suhe smrekove DESKE 30 mm, Naslov v oglašnem oddelku 5469

Prodaj nekaj rabljenega POHISTVA, litoželezni UMIVALNIK in termo PEC, Jenko Marija, Jelenčeva 2, Kranj 5470

Dodatno PEČICO tobi prodaj, Kumše, Gradnikova I/V, Kranj 5471

Motorna vozila

Ugodno prodaj FIAT 600, Naslov v oglašnem oddelku 5472

Prodaj zastava 750 letnik 1961, enosno PRIKOLICO, nosilnost 500 kg in PEČICO na trdo gorivo (plamen), Naslov v oglašnem oddelku 5473

Prodaj MOPED, Kranj, Krožna ulica 15 5474

Prodaj dobro ohranjen MOPED kolibri in UMIVALNIK z baterijo, Holy, Kranj, Delavska cesta 24 5475

Nujno iščem GARAŽO v Kranju, Sporočite na telefon 22-263 v popoldanskem času 5476

Kupim

Kupim dobro ohranjeno PEC za centralno kurjavo (etaž 2) Zrenjanin in mizarški skobelnik (ponk), Znidar, DINOS — Kranj 5477

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tis« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije I (stavba občinske s'upšči-ne) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-f35 21-850; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Kupim mladega, hudega VOLČJAKA. Sinko Vinko, Smiednik 53 5478

Stanovanja

Oddam opremljeno SOBO (dve ležišči, topla in mrzla voda) in GARAŽO, dvema moškima, Kranj, Kovačičeva 7 5479

Mirna UPOKOJENKA išče neopremljeno SOBO s posebnim vhodom. Ponudbe poslati pod »SOBA« 5480

Iščem opremljeno SOBO v Kranju ali okolici, Ponudbe poslati pod »soliden« 5481

Dam 3000 N din nagrade tistemu, ki mi priskrbi eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici, Ponud-

be poslati pod »1. december« 5482

Oddam SOBO poštemu dekletu, Naslov v oglašnem oddelku 5483

Izgubljeno

Našla sem v Preski kos posteljnega perila. Dobi se pri Marondini, Področja 65, Medvođe 5484

Zaposlitve

Sprejem samostojnega ELEKTRICARJA z najmanj 5 let prakse, Elektro-inštalacije, JALEN JANEZ, Kranj, Huje 23, telefon 21-773 5485

KOMISIJA ZA RAZPIS DELOVNEGA MESTA DIREKTORJA PRI OBRNEM PODJETJU KNJIGOVZVNICA RADOVLJICA RAZPISUJE PO 58. CLENU STATUTA PODJETJA DELOVNO MESTO

direktorja

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še enega od naslednjih:

- da je visoko kvalificiran delavec tiskarske, knjigoveške ali foto stroke z štiriletnim delovnim stažem in da ima od tega vsaj dve leti prakse na odgovornejših položajih v delovni organizaciji ali
- delavec v tiskarski, knjigoveški ali foto stroki z osemletnim delovnim stažem in da ima od tega vsaj štiri leta prakse na odgovornejših položajih v delovni organizaciji.

Vlogi mora kandidat priložiti overovljeno dokazilo o strokovni izobrazbi, potrdilo o dosedanjih zaposlitvah s kratkim življenjepisom in potrdilo o ne-kaznovanju.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Vloge je treba poslati na naslov »Razpisna komisija pri Obrtnem podjetju Knjigovzvnica Radovljica« do vključno 27/11-1968.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI INDUSTRIJI KONFEKCIJE OBLACIL

MODNA OBLAČILA

Ljubljana, Tolstojeva 9 a

razpisuje

prosta delovna mesta za trgovino na Jesenicah

1. poslovodjo trgovine

za prodajo težke konfekcije

Pogoj: visoko kvalificiran trgovinski delavec

2. prodajalce

za trgovino težke konfekcije

Pogoj: kvalificiran trgovinski delavec

Prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

Obvestila

Obveščam cenjene stranke, da bo delavni čas zlatarske delavnice od 7.—15. ure ob sobotah od 7.—12. ure. Se pri-poroča RANGUS IGNAC, Kranj, Reginčeva 16 5486

Naprašamo vse, ki so sli-kali

sprevod

narodnih noš v Kamniku

ob dnevu narodnih noš — dne 1. septembra, da od-stopijo društvu po 2 po-snetka.

Posnetke potrebujemo za društveni arhiv.

Turistično društvo Kamnik

VSEBINSKO BOGATEJŠA

naj najde mesto v vsakem

SLOVENSKEM DOMU

Kino

Jesenice RADIO

13. novembra amer. film KO PRIDE DAN MASCEVA-NJA

14. novembra italij. film SEVILJSKI BRIVEC

15. novembra nemški barv. film DOLGE NOGE — DOLGI PRSTI

Jesenice PLAVZ

13. novembra italij. film SEVILJSKI BRIVEC

14. do 15. novembra amer. barv. film ELDORADO

Dovje-Mojstrana

14. novembra angl. barv. CS film MOST NA REKI KVEJ

Kranjska gora

14. novembra amer. film KO PRIDE DAN MASCEVA-NJA

Radovljica

13. novembra amer. barv. film MERY POPPINS ob 17.30, franc. italij. barv. film BUFALO BILL, JUNAK DIV. JEGA ZAHODA ob 20. uri

14. novembra franc.—span. barv. film DAMA IZ BEIRU-TA ob 20. uri

15. novembra franc.—italij. barv. film BUFALO BILL JUNAK DIVJEGA ZAHODA ob 20. uri

Skofja Loka SORA

13. novembra italij. barv. CS film ISCEM ZENO V AMERIKI ob 18. in 20. uri

14. novembra angl. barv. CS film TRAPER ob 20. uri

15. novembra angl. barv. CS film TRAPER ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

13. novembra angl. CS film FATALNA GOSPODI-NA

14. novembra angl. CS film FATALNA GOSPODI-NA

Kranj CENTER

13. novembra amer. film STEZE SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

14. novembra amer. film STEZE SLAVE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

13. novembra franc. barv. CS film REDOVNICA ob 15.30 in 18. uri, amer. barv. CS film RAZBELJENI SAMOKRESI ob 20.30.

14. novembra amer. barv. CS film POT OKOLI SVETA V 80 DNEH ob 16. in 19. uri

Stražišče SVOBODA

13. novembra amer. barv. film GOSPOD Z LJUBEZNI-JO ob 19. uri

Kamnik DOM

13. novembra amer. barv. CS film POT OKOLI SVETA V 80 DNEH ob 17. in 20. uri

14. novembra amer. barv. film GOSPOD Z LJUBEZNI-JO ob 18. in 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 13. novembra, ob 19.30 za red KOLEKTIVI II — A. Čehov: TRI SE-STRE, ... Slovensko gle-dališče iz Prsta

PETEK — 15. novembra, ob 16. uri za red DJASKI II. — Tom Jones: CUDOVITI ZANESENJAKI, gostuje ma-dinsko gledališče iz Ljublja-ne

Spet najboljša: Demšar in Kobal

Na Mostecu je bila v nedeljo zadnja tekma mladincev — skakalcev ob zaključku treninga na skakalnici iz umetne snovi. To je bila hkrati tudi tretja pregledna tekma najboljših slovenskih mladincev, ki bo služila za osnovo pri sestavi najboljših skupine mladincev, ki bodo odslej vadili na snegu za številna tekmovanja, ki jih čakajo v bližnji sezoni.

Med starejšimi mladinci je bil tokrat spet najboljši Jeseničan Janez Demšar, pri mlajših pa je že po tradiciji zmagal Klemen Kobal iz Kranja. Tekmovanje je pokazalo, da so tekmovalci delno napredovali, vendar ne toliko kot je želelo strokovno vodstvo mladinske skupine pred pričetkom treningov v pripravljalni dobi.

Rezultati: mlajši mladinci
— 1. Kobal (Triglav) 159 (29,5, 29,5); 2. Oblak (Loga-

Maribor: Kranj 12:13 (6:8)

V soboto so se kranjski rokometni sodniki v Mariboru v prijateljskem srečanju pomerili s sodniki mariborskega zbora in zaslužno zmagali.

V prvi prvenstveni tekmi, v kateri je bilo dosti borbenosti in tehnično dobrega rokometu, so z golom prednosti zmagali gostje iz Kranja. Medtem, ko so bili Mariborčani fizično močnejši, so Kranjčani pokazali boljše tehnično znanje. Sodil je Musič (Maribor).

Pri domačih sta bila boljša Kancler in Selecel, pri gostih pa Krampelj z 8 zadetki, Hvastl 5 in vratar Bernard, ki je branil v odličnem slogu.

Za kranjski zbor so igrali: Bernard, Hvastl, Krampelj, Zupan, Udir, Porenta, Humer, Pičulin, Bartolj, Božnovič, Hafner in Javornik.

Povratno srečanje bo s pomladi v Kranju. —dh

Šport v kratkem

Nogomet — V predzadnjem kolu slovenske lige je kranjski Triglav zabeležil šele drugo zmago v letošnjem prvenstvu. Na domačem igrišču je premagal z 2:1 (0:0) ljubljansko Ilirijo. V drugi republiški ligi pa je v gorenjskem derbiju škofjeloški LTH odpravil Kranj z 1:0 (0:0), Kamnik pa je doma izgubil s Slovanom z 2:4 (2:3).

Košarka — Na mladinskem prvenstvu Slovenije je zmagala ljubljanska Olimpija, Jesenice pa so zasedle med šestimi ekipami tretje mesto.

Rokomet — V zaostali tekmi ljubljanske conske lige so Križe premagale Zagorje s 23:12 (8:3) in s tem zasedle šesto mesto ob koncu jesenskega dela v ljubljanski conski rokometni ligi.

tec) 147,6 (29, 29); 3. Kapušin (Triglav) 142,2 (29, 28); 4. Norčič (Triglav), 5. Grosar (Triglav), 6. Cuznar (Jesenice) itd., starejši mladinci: 1. Demšar (Jesenice) 180,2 (34, 33); 2. Ajnik (Celje) 179,2 (33,5, 33,5); 3. Fink (Enot-

nost) 177,9 (32,5, 32,5)... 8 Faganel (Podnart), 9. F. Mešec (Triglav), 12. Bogataj (Triglav) itd. J. Javornik

Atleti v telovadnici

V ponedeljek so pričeli člani atletskega kluba Triglav z redno zimsko vadbo v telovadnici Tekstilnega centra. Čeprav atleti trenirajo celo leto, (tudi pozimi) na stadionu, je vadba v telovadnici nujno potrebna. Že v ponedeljek se je zbralo na prvem treningu prek dvajset atletov in atletinj. Zimska vadba bo trajala do aprila. Do novega leta se bodo atleti sestajali dvakrat — ob ponedeljkih in četrkih, po novem letu pa bodo dobili še telovadnico osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču, kjer bodo imeli vadbo ob sredah. Pričetek treningov je vedno ob 19.30.

M. K.

Pričela se je hokejska sezona Slab start Kranjske gore

Preteklo soboto in nedeljo so startali za nove točke tudi hokejisti v zvezni ligi, Jeseničani, večkratni državni prvaki, v prvem kolu niso nastopili, ker so se v nedeljo zvečer srečali v tekmovalni državnih prvakov za alpski pokal z ekipo Bolzane. Drugi gorenjski predstavnik Kranjska gora pa je doživela v prvih dveh kolu dva poraza. Premagala jo je na Jesenicah Olimpija z 10:2, prav tako pa tudi Slavija s 5:3. J. J.

Gregorčičeva plaketa za najzaslužnejše na Jesenicah

Na zadnji delovni konferenci občinske zveze za telesno kulturo Jesenice je bil sprejet sklep, da se vsako leto podeli plaketa narodnega heroja Joža Gregorčiča zaslužnim športnim delavcem v občini. Zato je bila tudi ustanovljena žirija za podelitev plakete.

Doslej so bili športni delavci zapostavljeni pri predlogih za družbena priznanja. To kaže, da se ni pravilno vrednotilo in cenilo napore in delo športnih delavcev. To je bil tudi eden od razlogov za sklep o podeljevanju Gregorčičeve plakete. Drugi razlog pa je bil ta, da se s plaketo da obeležje spomina na Jožeta Gregorčiča, komandanta slavne dražgoške bitke, prvega komandanta gorenjske grupe odredov, španskega borca, komunista ter tudi odličnega športnika.

Žirija za podelitev plakete je že pred časom sestavila potrebni pravilnik, preskrbela osnutek plakete in propozicije za predloge kandidatov za podelitev Gregorčičeve plakete.

Gregorčičeva plaketa se bo podelila vsako leto na dan Gregorčičeve smrti, 9. septembra, letos pa izjemno za dan republike. Žirija že vneto pregleduje predloge kandidatov, ki so jih poslale osnovne organizacije občinske športne zveze.

Plaketo bodo lahko dobili najzaslužnejši športni delavci, ki že dolga leta uspešno vodijo telesno kulturo v občini ali pa tudi telesnovzgojne organizacije, lahko pa tudi aktivni športniki za izredne športne dosežke na večjih mednarodnih tekmovanjih. Z. Felc

Najboljši smučarski klubi v minuli sezoni

Smučarska zveza Jugoslavije nam je posredovala rezultate ločkovanja najboljših smučarskih klubov Jugoslavije po posameznih panogah v minuli sezoni. Vsa tri najboljša mesta sta zavzela gorenjska kluba, Kranjskemu Triglavu sta pripadla kar dva naslova ekipnega prvaka Jugoslavije. Triglav je bil najboljši v skokih in tekih, smučarsko društvo Jesenice pa je bilo daleč najboljši v alpskih disciplinah.

Vrstni red po panogah: ALPSKE discipline: 1. Jesenice 555 točk., 2. Branik 294, 3. Tržič 200, 4. Enotnost 158, 5. Radovljica 145... 12. Triglav... 21. Transturist; SKOKI: 1. Triglav 102, 2. Enotnost 80, 3. Jesenice 77, 4. Logatec 32, 5. Crna 30... 9. Radovljica, 13. Podnart... 16. Transturist; TEKI: 1. Triglav 152, 2. Jesenice 140, 3. Fužinar 110, 4. Gorje 107, 5. Dol 99, 6. Bohinj 70... 9. Bled, 13. Radovljica itd. J. J.

Pionirsko in mladinsko prvenstvo Gorenjske v nogometu Jesenski prvaki: Jesenice, Triglav in Kranj

Letošnje pionirsko prvenstvo Gorenjske v nogometu se odvija v dveh skupinah. Naslov jesenskega prvaka so v A skupini osvojili mladi igralci Jesenic, v B skupini pa so bili najboljši nogometaši Triglava. V konkurenci mladincev pa so se v prvem delu prvenstva najbolj izkazali igralci Kranja. Zanimivo je, da je bilo v letošnjem prvenstvu precej tekem registriranih s 3:0 w.o., ker so vodstva klubov vključevala v ekipe prestare tekmovalce. Zato bi bilo pravilno, da bi klubi posvetili več pozornosti tudi mladim igralcem, ker samo tako lahko pričakujemo večji napredek v kvaliteti gorenjskega nogometa.

Lestvice: pionirji A skupina						
Jesenice	7	6	0	1	16:3	12
Lesece	7	4	0	3	12:8	8
Kranj	7	4	0	3	11:7	8
Zelezniki	7	4	0	3	15:14	8
Tržič	7	3	0	4	10:13	6
Svoboda	7	0	0	7	5:24	0
Pionirji B skupina						
Triglav	7	7	0	0	40:5	14
Podbrezje	7	5	0	2	17:16	10
LTH	7	4	1	2	24:13	9
Predoslje	7	3	1	3	11:21	7
Trboje	7	1	0	6	9:26	2
Naklo	7	0	0	7	8:28	0
mladinci						
Kranj	6	5	0	1	20:10	10
Triglav	6	4	0	2	16:11	8
Zelezniki	6	2	0	4	18:20	4
Tržič	6	1	0	5	11:24	2

P. Didić

Najboljši gorenjski športnik 1968

Danes objavljamo drugič glasovalni listek za izbiro deseterice najboljših gorenjskih športnikov. Zmagovalec te ankete bo prejel prehodni pokal našega uredništva. V sobotni številki smo objavili nekaj imen kandidatov za izbor deseterice, ki vam lahko pomagajo pri vaši odločitvi za najboljšega gorenjskega športnika v olimpijskem letu 1968. Izpolnjeni glasovalni listek čimprej pošljite oziroma ga oddajte najkasneje do 24. novembra v naše uredništvo.

Glasovalni listek

Prilimek in ime _____ panoga _____

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Listek izpolnil: (navedite točen naslov)

Podpis: _____

Preddvor: majhen, toda lep turistično rekreacijski center

Že prihodnje leto bo ob jezeru stal nov hotel

Preddvor, ki leži ob vznožju Storžiča, Zaplate, Jakoba, Lovrenca, kamor se speljane lepe sprehajalne poti (razen Storžiča, na katerega vrh je pot dokaj dolga in zahtevna) zasledimo v zgodovinskih virih že v 11. stoletju. Takrat in tudi kasneje (v srednjem veku) je Preddvor pripadal nemškimi fevdalcem. Razen nekaterih kulturnozgodovinskih zanimivosti pa so danes med najpomembnejšimi še vedno lepo ohranjeni trije srednjeveški gradovi. V starem Wurbachovem gradu je danes Mladinski dom, v gradu Turnu, kjer je bila rojena Josepina Tunograjska, je dom upokojevcem, v najmlajšem — grad Hrib, ki je bil že v novejši dobi last graščaka Fuchsa — pa je danes hotel.

In prav okrog tega hotela, v katerem so ohranjene vse značilnosti nekdanjega gradu, se je v zadnjih letih začel razvijati turizem. Se pred nekaj leti so imeli tod precej težav, ker je umetno jezero Crnjava bilo podobno bolj mlakuži. Ko pa je Geodetskemu zavodu iz Ljubljane uspelo zakrpati propustno jezersko dno, je jezero vse bolj začelo privabljati turiste, tako domače kot tudi tuje.

S sanacijo jezera pa se je pokazal še en problem, ki ga velikokrat ne more odtehtati niti jezerski ribolov, niti smučarska vlečnica, lepi izleti in prijetno drsališče na zmrazjenem jezeru. Čeprav so v stari grad, spremenjen v hotel, vložili precej denarja, pa danes sobe nimajo kopalnic in drugega udobja, ki ga zahteva tuji kot tudi domači turist.

Zato se je gostinsko in trgovsko podjetje Central Kranj odločilo, da bo pri hotelu Grad Hrib, ki je edon njegove

vih poslovnih enot, prihodnje leto zgradilo nov garni hotel B kategorije z 80 ležišči in klubijskimi prostori. Okrog hotela, ki ga bodo začeli graditi prihodnje pomlad in bo zgrajen do zimske sezone, pa so predvideni tudi nekateri drugi objekti: igrišča za otroke, kegljišče itd. Poskrbeli pa bodo tudi za večje parkirne prostore in zgradili gostinsko teraso.

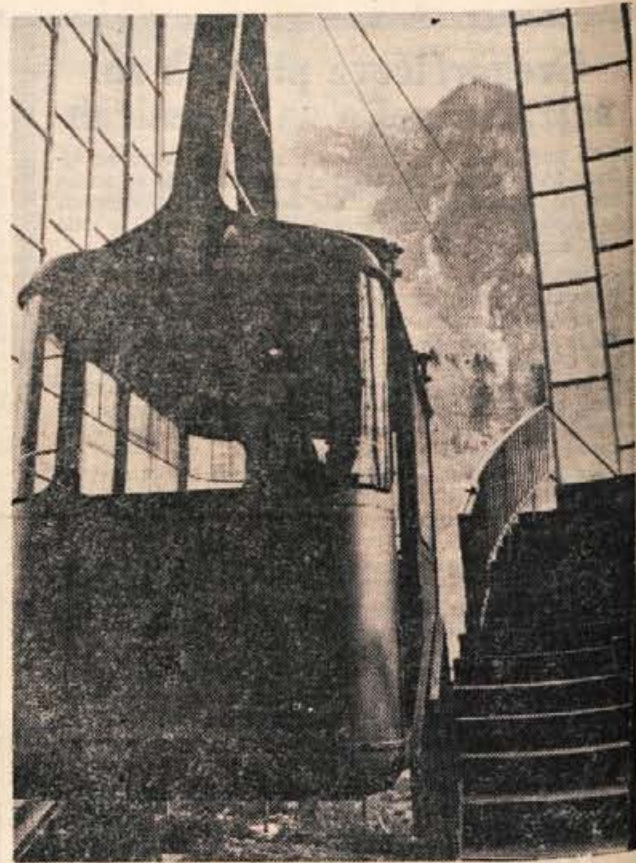
Z izgradnjo tega hotela nameravajo v Preddvoru razviti pensijski turizem. Ta je trenutno tako rekoč nemogoč, vendar pa je že sedaj zelo razvit izletniški in prehodni turizem. Posebno ob sobotah in nedeljah je tod precej gostov. Tako pridejo na svoj račun ljubitelji ribolova, pozimi pa ljubitelji drsalnega in smučarskega športa.

Ko smo se pred dnevi pogovarjali z upravnikom hotela Slavkom Zagarjem, smo izvedeli, da bodo letos skušali boljše izkoristiti zimsko sezono. Kupili bodo namreč 30 parov drsalk in več parov ljev. Vse to bodo gostom

smučarjem ter smučarskih čevljarjem izposojali. Razen tega pa že sedaj gosta postrežejo z različnimi specialitetami. V določenih dneh imajo na voljo kolone, v grajski kleti, v kateri je bil do pred kratkim bar, pa so sedaj uredili žar, kjer pripravljajo lahko izdatno močno malico. Se posebej pa si prizadevajo, da bi hotel Grad Hrib zaslovel z jedmi iz sezonske divjačine. S to ga zalagajo predvsem lovci iz bližnjih lovišč.

Trenutno je v Preddvoru mrtva sezona. Vendar pa bo že v drugi polovici prihodnje, ga meseca tod precej živahno. Za januar in februar pa imajo že sedaj precej rezervacij. Takrat imajo namreč najavljene goste iz sosednjih republik. Seveda pa si v hotelu že sedaj dosti več obetajo od prihodnje zimske sezone, ko bodo goste sprejeli lahko že v novem hotelu. Z izgradnjo tega hotela in ureditvijo okolice bo Preddvor takrat postal majhen, toda lep turistično-rekreacijski center.

A. Zalar

Žičnica na Veliko planino — Foto: F. Perdan

»Problem« ki ga ni bilo — končno rešen

Četrtekov sestanek v Kamniku predstavnikov delovnih, družbenih in drugih organizacij ter društev in občanov, ki imajo na turističnem območju Velike in Male planine počitniške hišice in poslovne objekte, je prinesel presenetljive rezultate. Namen tega razširjenega sestanka, vsaj tako je razodeval njegov naziv, je bil na novo ustanoviti počitniško skupnost za Veliko planino.

Za realen opis razmer o počitniški skupnosti za Veliko planino je treba pogledati nekaj let nazaj. Počitniška

skupnost Velika planina s sedežem v Ljubljani je bila ustanovljena leta 1966 in je vključevala le del uporabnikov koč na Veliki in Mali planini — to so bili predvsem Ljubljanci, medtem, ko se uporabniki koč z območja kamniške občine v to skupnost niso vključili.

Ker tudi odlok Kamniške ObS o urejanju, izgradnji in varstvu turističnega območja Velike in Male planine predvideva ustanovitev počitniške skupnosti v tem turističnem območju, je kamniška občinska skupščina

vseskozi menila, da naj na tem območju deluje skupnost vseh uporabnikov koč in poslovnih objektov.

»MI KAMNICANI IN VI LJUBLJANČANI«

Tako imenovana »ljubljanška« počitniška skupnost (tako so jo kamniški lastniki koč na Veliki in Mali planini imenovali zaradi tega, ker je imela svoj sedež v Ljubljani) je združevala 28 organizacij, medtem ko 21 organizacij oziroma uporabnikov koč s kamniškega območja ni bilo vključenih vanjo. In sedaj pridemo do bistva »problema« ali kot je nekdo na četrtekovem sestanku dejal »do bistva pravde za oslovo senca«. Tisti, ki še niso bili včlanjeni v to »ljubljanško« skupnost, so večkrat izrazili željo za vključitev vanjo. Do podobnih želja je prihajalo tudi pri »ljubljančanih«. Vendar do skupnega jezika nikakor ni prišlo. Vzroke za dolgoletno razpravljanje in pravljanje je treba gotovo iskati tudi v lokalističnem gledanju na to združitev oziroma vključitev.

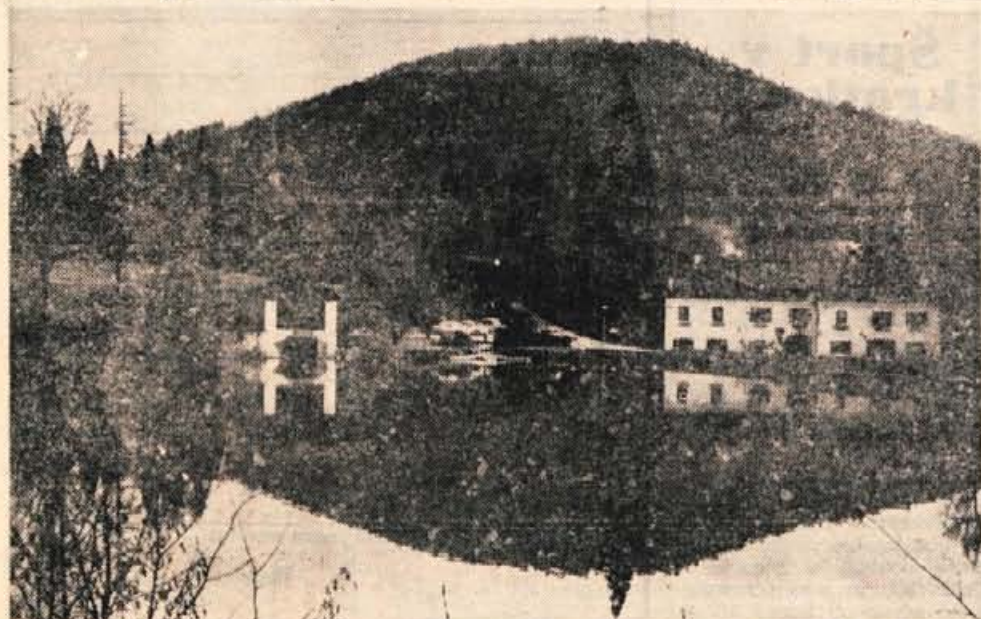
Toda v četrtek se je v Kamniku zgodil »čudež«. Že po nekajurni razpravi in navzkrižnem kresanju mnenj so se udeleženci tako imenovane »ustanovne skupščine« počitniške skupnosti za Veliko in Malo planino zedinili, da dosedanje skupnosti ne bodo ukinjali in ustanovljali nove, temveč bodo v »staro« skupnost vključili še vse nevlčanjene organizacije in posameznike, ki imajo koč

na Veliki in Mali planini. Sprejeli so tudi začasnega statuta, ki bo urejal njihove medsebojne odnose, medtem ko so za izvajanje tekočih nalog izvolili nov upravni odbor počitniške skupnosti Velika planina.

SKUPNA ŽELJA PO RAZVOJU PREMAGALA NASPROTJA

Tako je skupna želja po usklajenosti naporov za razvoj in urejanje turističnega območja Velike in Male planine rešila in odpravila dolgoletni »problemi«, za katerega so mnogi ugotovili, da ga sploh ni bilo. Vse to pa pomeni tudi zanesljive obete, da so se razmere v počitniški skupnosti za Veliko planino končno uredile in da bo pomiritev »duhov« kmalu prinesla pozitivne rezultate. Ti pa so izraženi v skupnih načrtih za ureditev restavracijskega objekta na Zelenem robu na Veliki planini, izgradnji recepcije za sprejemanje turistov in oddajanje sob, gradnji novih žičnic in vlečnic in nakupu stroja za teptanje snega. Če bo do vsega tega prišlo, potem bo idealna lega Velike planine še bolj izkoriščena tako v zimski kot poletni sezoni. S tem bo Velika planina postala resnični rekreacijski center, ki je pomemben zlasti za Kamnik in Ljubljano. Z modernizacijo ceste skozi Tuhinjsko dolino pa bo to področje postalo privlačno tudi za obiskovalce s Štajerske in drugih slovenskih pokrajin.

V. Guček

Severno od hotela Grad Hrib v Preddvoru bo že prihodnje leto stal nov garni hotel B kategorije. — Foto: F. Perdan